

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti. Ček zavodil: Ljub-
ljana št. 11.842; Praha číslo 78.180;
Wien št. 105.241.

Volitev novega musliman- skega verskega poglavarja

Včeraj je volilni zbor predložil Nj. Vel. tri kandidate
za imenovanje novega reis ul ulema

Beograd, 11. junija AA. Davi ob 10. se je sestala v džamiji Bajrakli volilna kurija muslimanske verske zajednice, da izvoli novega reis ul ulema, vrhovnega muslimanskega verskega poglavarja v kraljevini Jugoslaviji. Zborovanje je otvoril minister pravde dr. Milan Srškić, ki je prečital ukaz Nj. Vel. kralja o sklicanju volilne kurije. Prečital je dalje seznam članov in po ugotovitvi sklepčnosti želel prisotnim uspeh, nakar je odšel iz džamije. Člani kurije so nato prešli na glasovanje v smislu zakona o muslimanski verski zajednici. Predsedoval je Abdul Hamid Mahmudović. Rezultat glasovanja je bil naslednji:

Hadži Ibrahim Maglajić, upokojeni muftija, je prejel 27 glasov,
Salih Muftić, član ulema medžilisa iz Sarajeva, 25 glasov,
Mehmed Alija Mahmudović, član ulema medžilisa iz Skoplja, 20 glasov,
Osman Kikirić, član ulema medžilisa iz Sarajeva, in Alija Busaklić, član vrhovnega šerjatskega sodišča, pa po 1 glas.
Po prečitaniu zapisnika o seji volilne kurije je predsednik zaključil sejo z zahvalno molitvijo. Po seji je predsednik izročil ministru pravde poročilo o poteku seje ter ga prosil, naj prve tri kandidate, ki so dobili največ glasov, predloži Nj. Vel. kralju, da izmed njih izbere novega reis ul ulema.

Protivladna borba opozicije v Bolgariji

Naraščajoče nezadovoljstvo zveze rezervnih častnikov
z vlado — Potovanje bivšega ministra Vasiljeva v Rim

Sofija, 11. junija. AA. Danes potrjujejo vesti o potovanju bivšega ministra Slavka Vasiljeva v Rim. Ta vest je izzvala v političnih krogih v Sofiji veliko senzacijo, ker spravlja to pot v zvezo z nezadovoljstvom onih zgovornikov, katerih zastopnik v vladi je bil Vasiljev. Bil je namreč v vladi zastopnik bivših oficirjev, ki zdaj nimajo v vladi nobenega predstavnika. Zato list »Sofija« spravlja to potovanje v Rim v zvezo z eventualno akcijo nezadovoljnih ter pravi, da se bo Vasiljev sestel v Rimu z generalom Vlkovom.
Sofija, 11. junija. AA. Dne 9. t. m. je izšla prva številka novega političnega

lista »Sila«. Urednik lista je Hristo Sijanov, narodni poslanec in predsednik novinarskega združenja ter do nedavnega eden glavnih delavcev »Demokratskega zgovora«. Očividno gre za akcijo nezadovoljnih zgovornikov, ki so pri sestavi nove vlade izpadli.
Sofija, 11. junija. AA. Opozicija pripravlja za 22. t. m. veliko skupno zborovanje v Sofiji, kjer bo razpravljala o politični situaciji in skupni akciji. Takša skupščina se je vršila nedavno v Varni, kjer je zelo dobro uspela. Ta skupščina naj obsodi politiko sedanjega zgovornikov.

Veliko zanimanje za indijski problem

Lep uspeh od Simonove komisije izdane „Modre knjige“ — Praktična državopolitična vzgoja angleške javnosti

London, 11. junija AA. Javno zanimanje se še vedno osredotočeno na poročilo Simonove komisije o ustavnih reformah za Indijo. Listi priobčujejo dolge izveščke iz vladne »Modre knjige«, s katere objavo je vlada dosegla, da se sedaj vse javno mnenje ukvarja z važnim indijskim vprašanjem. Tudi obširni komentarji, objavljeni v časopisju, so veliko pripomogli, da se občinstvo tako zelo zanima za poročilo komisije.
»Modra knjiga« obsega nad 400 strani, a velja samo 3 šilinge (35 Din). Tako nizka cena knjige je bila določena, da se omogoči čim večjemu številu ljudi njen nakup. Naravno je, da knjiga ni imela pri

indijskih ekstremnih elementih uspeha, toda povsod drugod so sprejeli poročilo indijske ustavne komisije z velikim uvaževanjem in splošno poudarjajo simpatijo, ki jo kaže knjiga za indijske aspiracije, in njeno nepristransko podajanje faktov.
Drugi del knjige, ki jo prinesel predloge komisije za rešitev indijskega problema, pričakujejo v javnosti seveda še z večjim zanimanjem. Komisarij sami naglašajo, da ni bila njihova naloga odločiti, temveč le poročati kralju in parlamentu. Preden pade o bodočnosti indijske ustave končno veljavna odločitev, bodo imeli vsi odgovorni krogi indijskega javnega mnenja popolno priliko podati svoja naziranja.

Črni dan ameriške trgovske mornarice

Tekom enega dne sta se potopila dva petrolejska parnika, dva hudo poškodovana potniška parnika pa so jedva rešili

Boston, 11. junija s. Parnik »Fairfax« je zadel v neki petrolejski parnik, ki se je takoj potopil, njegova posadka pa je utonila. Parnik »Fairfax« pa je dobil tudi težke poškodbe.
Potniški parnik, ki opravlja promet ob obali pa je zadel v petrolejski parnik »Greician« zaradi megle. Takoj, ko sta parnika trčila drug v drugega, je pričelo na krovu petrolejskega parnika goreti. Nato je sledilo nekaj eksplozij in iz parnika so švigali visoki plameni, tako da je bilo reševalno delo zelo težko. Izmed posadke tega parnika, je utonilo 40 mož. Tudi pot-

niški parnik je bil zaradi požara na petrolejskem parniku v veliki nevarnosti.
Ole, ki se je razlilo po morju, je začelo goreti in so plameni segli tudi na krov potniškega parnika, kjer je bilo 7 potnikov in 11 mož posadke nevarno ožganih. Več potnikov med njimi ženske ter nekateri častniki so poskakali v gorečih oblekah v morje, kjer so utonili. Ponesrečenim parnikom je prišel na pomoč parnik »Gloucester«, ki je ostanki potnikov in posadke odpeljal v Boston. Število smrtnih žrtev te katastrofe se čeni na okroglo 60.

Ženevske konvencije pred čl. zbornicama

Praga, 11. jun. gh. Danes je vlada predložila obema zbornicama v ratifikacijo ženevske konvencije o ukinitvi uvoznih in izvoznih prepovedi in omejitve. Kakor znano je bil rok za ratifikacijo te konvencije samo za Českoslovaško podaljšan do konca junija. Na seji poslanske zbornice je bil v drugem čitanju sprejet zakon o carinah na živino. Istočasno je zasedal tudi senat, ki pa ni imel važnih vprašanj na vprašanj na dnevnem redu.

Grandi se sestel s Pilsudskim

Varšava, 11. junija. AA. Italijanski veleposlanik je snoči priredil svečano večerjo na čast italijanskemu ministru za zunanje zadeve Grandiju. Po večerji je bila svečana recepcija, na kateri so bili poleg drugih vsi člani vlade in ves diplomatski zbor. Po recepciji sta italijanski minister za zunanje zadeve Grandi in poljski zunanji minister Zaleski odpotovala v Druziemku, kjer se že več dni nahajata maršal Pilsudski.

Grško-turški sporazum

Angora, 11. junija. AA. Med Turčijo in Grčijo so bili podpisani sporazumi. Ti sporazumi tvorijo predhodne pogodbe za posebno pogodbo o prijateljstvu med obema državama.

Eksplozija plina

Rim, 11. junija. AA. List »Messagero Romano« poroča, da je pri gradnji predora v bližini vasi Monte Mangano eksplozivni plin. Pet delavcev je bilo ubitih, 7 ranjenih. Večina ranjencev je v brezupnem stanju.

PRVI DNEVI VLADE KRALJA KAROLA

Konsulacije za sestavo definitivne vlade — Najbrž se povrne Maniu — Novi kralj o svojem programu

Bukarešta, 11. junija, p. Posvetovanja o sestavi nove vlade so se danes nadaljevala ves dan, vendar pa do večera še niso rodila pozitivnega rezultata. Le toliko se zdi že gotovo, da koncentracijske vlade, v katerih bi bile zastopane vse stranke, ne bo mogoče sestaviti. Zato je še vedno najbolj verjetna verzija, da bo novo vlado sestavil zopet Maniu. Obdržal bo v njej v glavnem vse člane svoje stare vlade, le tri ali štiri resore bo zasedel na novo z možmi, ki uživajo bodisi kot politiki, bodisi kot strokovnjaki veliko avtoriteto. Na ta način računata Maniu, da bo lahko dal svoji novi vladi še večjo avtoriteto in večjo ustvarjajočo moč, kakor bi jo imela koncentracijska vlada.

ke generala Aversca piše danes, da je general Averscu nasprotnik koncentracijske vlade in da bi odklonil misljo za sestavo take vlade.
Razcep med liberali
Bukarešta, 11. junija. Razkroj v liberalni stranki se nadaljuje. Številni poslanci so prijavili izstop iz stranke. Z druge strani se je izvedelo, da je strankino vodstvo zaradi rešitve stranke sklenilo, da bo zavzelo napram kralju bolj pomirljivo stališče. V tem primeru bi se Gjorgje Bratianu in drugi odlični člani liberalne stranke morda vrnili v stranko. Zvečer bo kralj Karol sprejel zastopnike inozemskega tiska.

ga voditelja Jorg., z najvišjim rumunskim odlikovanjem, z velikim križem reda kralja Karla I.

Povratek kraljice vdove

Dunaj, 11. junija. g. Rumunska kraljica vdova Marija je prispela iz Monakova ob 18.25 sept. Na kolodvoru jo je pozdravilo osebje rumunškega poslanstva, nakar je nadaljevala pot proti Bukarešti.

Odlikovanje francoskega pilota

Bukarešta, 11. junija. g. Kralj Karol je podelil francoskemu pilotu Lallotetu, ki je vodil letalo s kraljem od Pariza do Kološvara, veliki križ viteškega reda Karla I., to je najvišje rumunsko odlikovanje.

Francosko stališče

Pariz, 11. junija AA. »Temps« pravi glede dogodkov v Rumuniji, da Francija ni niti najmanj direktno ali indirektno intervirala v rumunski krizi. Francijo vodi edino želja, da se vzdrži mir v vzhodni, srednji in zapadni Evropi. Predvsem je treba gledati na stremeljenja sovjetov, ki s svojo afirmacijo v poslednjem času ne nameravajo drugega kakor voditi Evropo na napačno sled glede njihove politike napram Rumuniji in Poljski.

Avdijenca našega poslanika

Beograd, 11. junija, p. Iz Bukarešte javljajo, da je bil danes sprejet v avdijenci pri kralju Karolu naš poslanik Čolak Antič. O tem sprejemu poročajo obširno današnji bukareški listi, ugotavljajoč, da je bil jugoslovenski poslanik prvi zunanji zastopnik, ki ga je sprejel kralj Karol.

Maniu dobil mandat

Bukarešta, 11. junija, g. Zvečer ob 19. je kralj Karol poveril voditelju narodnih zarištev dr. Juliju Maniu sestavo nove vlade. Maniu bo sestavil vlado narodne kmečke stranke. Trenutno se vrši seja izvršilnega odbora stranke, ki bo sestavila ministrsko listo.

Bukarešta, 11. junija, s. Kralj Karol je sprejel tekom dopoldneva poljedeljskega ministra Mihalakeja, generala Coando in notranjega ministra Mhaela Popovicija. Ob 3. popoldne je bil v avdijenci vodja rumunske kmečke stranke dr. Lupu. Zvečer ob 6. je bil povabljen v kraljevi grad Julij Maniu.

Bukarešta, 11. junija p. Vodja mladine v liberalni stranki Gjorgje Bratianu se je, kakor znano, odcepil od liberalne stranke, ker je v nasprotju s strankinim vodstvom zavzemal stališče, da se stranka ne sme upirati povratku kralja Karola. Nekateri snočni listi so prinesli vest, da se je Gjorgje Bratianu zopet povrnil v stranko. Bratianu sam danes to vest energično demantira ter jo označuje za tendenciozno izmišljotino. Še bolj jasn demanti vest o njegovem povratku v stranko pa je dejstvo, da je bil danes opoldne sprejet v daljši avdijenci pri kralju Karolu. Po avdijenci je izjavil novinarjem, da je sporočil kralju izraze vdanosti v svojem imenu in v imenu vseh svojih prijateljev, ki predstavljajo skoro vso mlado liberalno generacijo.

V razgovoru z urednikom »Matina« Julesom Sauerweinom je naglašal kralj Karol, da v zunanji politiki Rumunije ne namerava ničesar izpremeniti, predvsem pa hoče dalje gojiti prijateljstvo s Francijo in Malo antanto. Poleg reorganizacije armade si bo kralj v prvi vrsti prizadeval, da bo državo dvignil v gospodarskem oziru, odkril njene naravne zaklade in ojačil njen kredit. Na vsak način hoče skrbeti za to, da bo dobila Rumunija v Evropi mesto, ki ga je po svoji zmagi v svetovni vojni zaslužila.

Razgovori princese Helene

Bukarešta, 11. junija. AA. Rador poroča, da je princesa Helena, ki bi morala danes odpotovati v Nemčijo, odložila svoje potovanje. Danes je imela princesa razgovor s princem Nikolajem in z bivšo grško kraljico Elizabeto, sestro kralja Karla. Obveščeni krogi trdijo, da je princesa Helena pristala na to, da se uredi njen položaj v kraljevski rodbini.

Kralj Karol je poslal predsedniku francoske republike Doumerguet brzojavko, v kateri se zahvaljuje za gostoljubnost Francije za čas njegovega pragonstva.

Visoko odlikovanje prof. Jorje

Bukarešta, 11. junija p. Kralj Karol je odlikoval znanega profesorja in politične-

Lep uspeh uprizoritve „Hasanaginice“ v Pragi

Krasno uspela uprizoritev odličnega dela našega pisatelja Ogrizovića — Izvrstna režija g. Zv. Rogoza

Praga, 11. junija h. O predvčerajšnji uprizoritvi Ogrizovićeve »Hasanaginice« v Narodnem divjadu prinašajo vsi današnji tujražni listi dolga poročila, v katerih so posebno hvaljivo delo samo, kakor tudi odlično režijo g. Zvonimirja Rogoza.
»Venkov« piše med drugim: »Gospod Rogoz je vzel delo z ljubeznijo in pravo umetniško sposobnostjo v roke ter ga pokazal na našem odru v vsej notranji vrednosti. Ravnotako piše o delu zelo simpatično socialno demokrati list »Pravo Lidu«, Legionarsko glasilo »Narodni Osvobodenci« pravi, da je način, s katerim je režija g. Rogoza delo pripravila, pokazal njegovo veliko ljubezen do dela. Iz vsa-

kega koraka in vsake poteze v predstavi diha toplja pijeteta. »Narodni Politika« piše, da je bilo delo presenečenje in ravno tako presendljiva uspešna uprizoritev v režiji g. Rogoza.
Znani gledališki kritik in avtoriteta v Českoslovaški literaturi Jindřich Vodak objavlja v »Češkem Slovu« obširen referat, v katerem se posebno značilne sledeče njegove besede: »Jugoslovni niti ne vedo, kakšne zaklade imajo v svoji narodni epiki, če nam lahko iz te epike nudijo dramo tolike globine in tolike vrednosti! Ravnotako povalno se jezara Vodak o režiji in igri g. Rogoza.

Znižanje obrestne mere pri Poštni hranilnici

Beograd, 11. junija. AA. V zmislu sklepa nadzornega odbora Poštne hranilnice bo zavod sprejel državne bone v lombard. Podrobni pogoji so na razpolago pri Poštni hranilnici. Obrestna mera za založene državne papirje je znizana od 8 na 7 odst. netto. Nadalje je bilo sklenjeno, da se lombardni predujem za 2 in pol odstotno vojno škodo zviša od 300 na 320 Din od komada. Obrestna mera za tekoče račune je znizana od 8 na 7 odst.

Snimanje nemškega zvočnega filma v Bosni

Dunaj, 11. junija č. Snoči je prispela semkaj znana filmska igralca Rita Georg. Ostala bo par dni na Semmeringu, 27. t. m. pa bo odpotovala v Bosno, kjer bo sodelovala pri snimanju novega zvočnega filma »Du hast mir das lachende Glück gebracht«. Snimanje bo trajalo vse do jeseni.

Jugoslovensko predavanje v finskem radiu

Helsingfors, 11. junija. AA. Na tukajšnji radio-postaji je predaval profesor vseučilišča v Helsingforsu J. Maniška o Jugoslaviji. Predavatelj je najprvo očrtal glavne dogodke iz politične in kulturne zgodovine Jugoslavije, nakar je govoril o sedanjem naglej napreduku naše države in opozoril zlasti na prirodne krasote. Finskim turistom je predavatelj priporočil, naj obiščejo Dalmacijo.

Popust na letalih za vsesokolski zlet

Beograd, 11. junija. Društvo za zračni promet »Aeropot« je, cenec veliko važnost vsesokolskega zleta, odobrilo za potovanje z avijom: društva polovično ceno aktivnim udeležencem sokolskega zleta. Znižanje velja samo za interne linije.

Blagajna barona Trenka

Požega, 11. junija. č. Te dni se bo vršila tukaj preostovalna razprodaja premičnih in vladstevstva Trankovo. Med mnogimi starinskimi znamenitostmi je na prodaj tudi blagajna barona Trenka.

Teniški prvak Srbije

Beograd, 11. junija. č. Pri tekmovalju za teniško prvenstvo Srbije sta prišla v finalo igralca Konjović iz Sombora in Črnojarov iz beogradskega okrožja. Rezultat finala se glasi 4:6, 6:4, 6:3 in 6:3 za Črnojarova. S tem je zmagal Črnojarov 3:1 in postal tehniški prvak Srbije.

Konflikt med zagrebškimi in beograjskimi nogometaši

Zagrebski podsavez ne priznava svojega razpusta — Hudi napadi na našo reprezentanco za Juž. Ameriko

Zagreb, 11. junija n. Vršilec dolžnosti predsednika zagrebškega nogometnega podsaveza Vatroslav Hojanić je dal za jutrišnje novine izjavo o sporu ZNP z JNS. Na vprašanje novinarjev je odgovoril Hojanić, da suspenzija s strani JNS ne more biti veljavna za ZNP, ker jo je izrekel nepristojen forum. »Skupščina JNS z dne 16. marca t. l. je bila po mojem mišljenju nelegalna ter jo tudi oblastva do danes še niso priznala, ker ni bil omogočen reden in pravičen potek skupščine v smislu pravil JNS. Zagreb je imel dobro voljo, da sodeluje pri državnem prvenstvu in pri svetovnem prvenstvu v

Montevideo. Toda sodelovanje zagrebških igralcev v Montevideu bi bilo škodljivo za interese Zagreba, pa tudi ne posebno koristno za državni tim, ki ga itak ne bi sestavljali naši najboljši nogometaši, temveč so v njem večinoma študenti iz Francije.«
Na vprašanje, kako se bo rešil sedanjí spor, je dejal g. Hojanić: »Brzo in lahko. Ako jutri banska uprava reši pritožbo proti veljavnosti glavne skupščine JNS, in sicer v kateremkoli pravcu, mislim, da se bodo takoj vzpostavili sportni odnošaji med Zagrebom in Beogradom.«

Emisija Youngovih obligacij

Pariz, 11. junija. AA. O emisiji Youngovih obligacij je bil končno došen sporazum. Obligacije bodo izdane po emisijemskemu tečaju 90, le emisijski tečaj na francoskih tržiščih bo zaradi posebnih fiskalnih razmer v Franciji znašal 98 %.
Posojilo bo razpisano v znesku 352 milijonov dolarjev. Na Francijo odpade tranša v znesku 2515 milijonov frankov.

Vulkani bruhajo

Catania, 11. junija. AA. Eruptivna cona v centralnem žrelu ognjenika Etna, ki je od leta 1918. mirovala, je začela ponovno delovati. Ravnatelj observatorija na Etni zaenkrat še ni mogel dognati, ali gre za novo bruhanje v samem centralnem žrelu.
Tokio, 11. junija. s. Iz ognjenika Asamayama, ki leži severno od Tokija, je danes ob 8.15 bruhnila velika množina lave. Gora je zavita v črn dim.

Sprememba v Rumuniji

Sprememba, ki se je izvršila te dni na rumunskem kraljevskem prestolu, je prišla za manj poučene povsem nenadoma. Danes še niso znane podrobnosti tega znamenitega akta, zato gotovo še ni mogoča sodba o poteku dogodkov, kakor so se v resnici odigravali, niti o osebah, v katerih rokah je bila inicijativa zanje. Ali toliko se more že po dosedanjih poročilih z gotovostjo trditi, da se je povratek kralja Karola pripravil že dalje časa, da je Manijeva vlada, vsaj po svojih poglavitnih predstavnikih, vedela zanj odzveno, da je bila celo sama udeležena na pripravah.

Za nvanje opazovalce je interesantno vprašanje, kaj je napotilo voditelje narodno-caranistične stranke, da so izvedli povratek bivšega prestolonaslednika ter ga posadili na prestol. Vzrok temu more biti dvojen.

Kakor hitro je bilo gotovo, da si princ Karol želi nazaj na Rumunsko in na prestol svojega očeta, je morala za vsak režim biti stalna briga, kako se prepreči njegov povratek. Ali pravzaprav točneje: vsaka vlada se je morala brigati, da ne bi drugi faktorji, vzemimo nasproti stranka, ali pa morda armada, sami omogočili povratek princa, zakaj to bi moglo za vladajočo stranko pomeniti konec režima. Taka vsaj je politična situacija v Rumuniji, kjer more vlada, tudi če predstavlja le nezadovoljno manjšino, v volitvah skoro vedno dobiti večino.

Spričo tega je moralo za vsako vlado pomeniti nekaj neprijetnega, takorekoč stalno opasnost pred nevidnim nasprotnikom, ako je bil princ Karol v inozemstvu, doma pa se je množilo število političnih kombinacij, ki so na njegov povratek vezali svoje aspiracije. Vrh tega je za državo vedno znamenje škode, ako inozemstvo računa z možnostjo notranjih zapletljivih; v gospodarsko-fi-

nanšem, pa tudi v političnem svetu, pomeni to mnogo.

Drugi se je mogla nacionalno-caranistična vlada bati, da dobijo emisariji liberalne opozicije pri regentskem svetu močnejši vpliv in da izposlušajo politični preokret s tem, da regentski svet izroči vlado liberalni stranki, ki bi mogla po rumunski praksi v volitvah dobiti večino. Taki opasnosti, s kakršnimi je bilo treba v rumunski politiki vedno računati, pa se je mogel Mani najlažje izogniti na ta način, da je sam omogočil in pripravil povratek princa Karola; liberalom, njegovim stariim nasprotnikom, so se s tem temeljito zaprla vrata do vlade.

Povratek princa je bil organiziran brezhibno in po preteku komaj par dni je novi režim že dočela utrjen. Liberali vztrajajo v opoziciji zoper novo nastalo stanje, vsaj po večini. Stranka s toliko tradicijo in tako gospodarsko močjo si more privoščiti kaj takega, vendar je vprašanje, če tudi na daljšo dobo. Vse nasprotne stranke so pristale na spremembo, liberalci pa se očividno zavedajo, da je bil nenaden preokret napreren zoper nje, zato jim pač ne kaže drugega kot vsaj pasivno zdržanje.

Sestava nove vlade nam bo kažipot za razvoj nadaljnjih dogodkov; iz nje se bo dalo sklepati, kako se bo razvijala politična situacija v Rumuniji v bližnji bodočnosti, pokazala pa bo tudi, kateri faktorji so vse sodelovali za kulisami.

Vsekakor pa se zdi, da so široke množice prebivalstva z novim stanjem zelo zadovoljne in da vidijo v njem garancijo, da bo ostala politična situacija v Rumuniji stabilna tudi v bodoče. Z zadostjenjem pa lahko beleži tudi prijateljsko inozemstvo, da se je tako dalekosežna sprememba izvršila brez pretresljivajev. Da bi bila koristna razvoju in konsolidaciji zavezniške Rumunije, je tudi iskrena želja prebivalstva Jugoslavije.

Vakufi in njihov ustroj

Večstomilijonsko premoženje muslimanske cerkve v Bosni in Hercevinu — Kočljiv problem uprave premoženja

Sarajevo, 6. junija.

Te dni se je vršila v ministru pravde v Beogradu konferenca, na kateri so razpravljali o tem, kako urediti upravo imovine muslimanske verske zajednice. To imovino, ki obstoja iz premičnin in nepremičnin, tvorijo takozvani »vakufi«. Po svojem značaju so »vakufi« prav za prav ustanove (zapuščine, fondi, legati in slično), nastale po islamskih verskih predpisih. Bogati muslimani, aje in begi, so zapuščali običajno del svojega premoženja, često tudi vse svoje imetje, v dar svoji verski zajednici. Ščasoma so ta darila tako narasla, da predstavljajo dandanes ti »vakufi« ogromno bogastvo. Veliki kompleksi gozdov in polj, množestvilna poslopja v vseh večjih muslimanskih naselbinah in kolonijah tvorijo vakufsko premoženje. Ime »vakuf« je turškega izvora in pomeni po naše dobrotnik, darovalec.

Vakufi so razdeljeni na tri vrste. Na prvem mestu so *samosojni vakufi*. Teh je v Bosni in Hercegovini okrog 1400. Vsak tak samostojni vakuf pa upravlja tkzv. »mutevelin« ali po naše upravitelj. Samostojni vakufi so podrejeni *kotarskim (sreskim) vakufom*. Teh je 54, upravlja pa jih vakufsko-mearifsko poverjeništvu, ki pregleduje samostojne vakufe, kontrolira njihovo poslovanje in poroča o tem *vrhovni vakufski upravi* v Sarajevu, ki ji načeluje vrhovni muslimanski cerkveni poglavar reis-ululema. Od samostojnih vakufov ima muslimanska verska zajednica v bivši Bosni in Hercegovini okrog deset milijonov dohodkov na leto. Najbogatejši vakuf je Gazihuserbegov v Sarajevu, ki daje sam nad dva milijona na leto. Po želji njegovega ustanovnika, Huserbega vzdržuje ta vakuf veliko humanitarno institucijo, dva šolska zavoda (osnovno in srednjo šolo) ter razne druge verske ustanove.

Peleg samostojnih vakufov obstoje še takozvani »zapuščeni« vakufi. Teh je okrog 100, večjih in manjših. Vsak tak vakuf upravlja poseben odbor, ki z dohodki vakufa krije potrebe dotične verske zajednice, a presežek odda vrhovni vakufski upravi. Te vrste vakufi dajejo letno okrog štiri milijone dohodkov.

Končno obstoja še posebna vrsta vakufov, ki se nazivajo »evladijet«. Ti vakufi so nastali dočela iz praktičnih razlogov. Bogati muslimani so namreč določili, da preprečijo na ta način razkasanje in razpad svojih veleposestev, da morajo njihovi potomci od vsega premoženja dajati vsako leto gotov del dohodkov pristojni verski zajednici. Na ta način so si zagotovili, da njihovo premoženje ni razpadlo, ker potomci niso smeli ničesar prodati, saj je nad tem skrbno čuvala prizadeta in zainteresirana verska zajednica. Na ta način je bilo res v mnogih primerih preprečeno razkasanje ogromnih veleposestev, kajti otroci, na najsi so bili še tako zapravljivi, niso mogli svobodno razpolagati s svojim premoženjem. Takih vakufov je v Bosni in Hercegovini okrog 150.

Kakor je iz tega kratkega pregleda razvidno, razpolaga muslimanska verska zajednica z razmeroma velikim premoženjem, ki ji omogoča, da lahko vrši svojo religiozno nalogo. Zato tudi ni čudno, da pripisujejo muslimani ureditvi vakufskega vprašanja največjo važnost in da se zlasti v zad-

njem času mnogo razpravlja o načinu uprave tega ogromnega premoženja. Po vesteh bosanskih listov obstoja tozadevno dvoje stališč: po enem predlogu naj bi bila uprava celokupnega vakufsko-mearifskega premoženja v vsej državi v rokah reis-ululema, ki bi kot vrhovni cerkveni poglavar skupno z ostalimi muslimanskimi cerkvenimi dostojanstveniki upravljal celokupno premoženje; po drugem predlogu pa naj bi se osnoval poseben posvetni odbor, dočim naj bi reis-ululema in ostali verski dostojanstveniki vršili izključno le verske posle.

Za enkrat se še ne da reči, katero stališče bo prodrlo. Jasno je samo to, da je rešitev tega vprašanja zelo težavna. Kakor se izve, namerava reis-ululema Čaušević v primeru, da bi ostal kot vrhovni verski poglavar muslimanov brez odločilnega vpliva na upravo cerkvenega premoženja, izvajati konsekvence. Odlučitev o tem za ves nadaljni razvoj muslimanske verske zajednice v Jugoslaviji vsekakor važnem in perečem vprašanju bo padla že v bližnjih dneh

Zanimiva razprava v Celju

Celje, 7. junija

Pred malim senatom celjskega okrožnega sodišča, ki s. z. sestavljali predsednik s. an. s. Levčič, votanta s. a. s. dr. Dolničar in Troje ter državni tožitelji dr. Rus, se je danes zagovarjal posestnik sin I. Strmečki iz breziškega okraja zaradi zločina težke telesne poškodbe. Po obtožnici je bilo razvidno, da je v domači vasi, ko so pretakali doma vino, v prepiru sunil svojo očeta z nožem v desno stran prsi ter mu prizadel smrtno nevarno, poškodbo s trinitnim posledicami.

Po dokaznem predlogu dr. Zdoška iz Brezice pa bolha mladi Strmečki na težki živčni boleznii, pridobljeni pri vojakih, zaradi katere je bil leta 1927, v Prizrenu tudi od vojakov oduščen kot stalno nesposoben. Obtožnici Strmečke se je zagovarjal, da ne ve, kak je prišlo do žalostnega dejanja in da ga je izvršil v težkem živčnem napadu, da je izvršenem zločinu se je Strmečki sam sebe zabolzel z istim nožem v trebuh zaradi česar je bil prepeljan v breziško bolnico.

Niegov današnji zagovor, da se ničesar ne spominja, se ne sklada z njegovimi izpovedbami pri sestavljanju zapisnika v breziški bolnici: dan po izvršenem zločinu, ko je popolnoma natančno opisal celo dejanje, motive, ki so ga pripravili k temu, lezo do očeta itd. Na predsednikovo vprašanje, kateri zagovor je resničen, je obtoženec molčal, nato pa zamrmral nekaj nerazumljivih besed. Nenadoma da se je pričel obtoženi Strmečki čudno miati in mu je priskočil na pomoč njegov zagovornik dr. Sbrizal. V tem trenutku pa je že Strmečki padel z vsjo težo telesa na tla in dobil silen napad, očitno epileptičen. Navzoči so mu pomagali z različnimi sredstvi, ki lih zahteva prva pomoč v neznodnih primerih. Položili so ga na klopi v avditoriju, kjer je ležal kak četrt ure. Naenkrat pa je planil pokoncu in zbežal iz dvorane. Zagovornik je odšel za njim in ga kmalu pripeljal nazaj. Telefonično je bil poklican na pomoč zdravnik. Strmečki se je šele po preteku pol ure zavedel toliko, da je vprašal, kie da se nahaja. Mož je pač dovrnesel s tem napadom stiajen dokaz resnice za svoj zagovor in je tudi predsednik senata izjavil, da je vsa stvar dobila povsem drugačno lice. Na predlog zagovornika, da naj se rekviriralo sodnik, za kat je bil od vojakov oduščen (zaradi kakšne bolezni), da naj se zadržita dejanski prič oč in sestra, ker vse kaže, da je izvršil dejanje in v takem zmedenem stanju in da naj se obtoženec preišče po zdravniku-izvedencu. Je bila razprava v svrhu izvedbe teh dokazov preložena.

Rumunski avtomobilisti pri kraljici Mariji

Tudi na Gorenjskem so bili gostje povsod iskreno pozdravljeni — Čajanka v Suvoboru — Prisrčne ovacije prestolonasledniku Petru

Bled, 11. junija.

Na Bled so avtomobilsko kolono z rumunskimi gosti spremljali podban dr. Pirkmajer, ljubljanski župan dr. Dinko Puc, sreski načelnik Andrejka in nekateri ljubljanski avtomobilisti, ki so se jim pridružili v Ljubljani. (O sprejemu v Ljubljani glej poročilo na 3. strani. Op. ur.) Rumunski gostje so na vsej poti bili deležni toplih pozdravov. Posebno lep je bil sprejem v St. Vidu, kjer so bile vse hiše okrašene z zastavami ter je goste živahno pozdravljala šolska mladina s praporčki in cvetjem. Tudi nadaljnje vasi so bile v zastavah in prebivalstvo je na cestah kakor tudi s polja mahalo gostom v pozdrav. Kakor so povedali nekateri Tržičani, se je celo Tržič odel slavnostno, ker se je domnevalo, da bodo rumunski gostje pohiteli tudi na izlet na Ljubelj.

Pred Lescami je stal preko ceste velik slavolok z visokimi mlaji in z napisom: »Dobrodošli, iskreno pozdravljamo!« Ob 14.15 so prvi avtomobil prispeli na Bled, kjer je zbrane goste pozdravil župan Rus v navzočnosti radovljiškega sreskega poglavarja doktor Tekavčiča, zdraviljske komisije ter velike skupine blejskih deklic in fantov v narodnih nošah. Vsakemu gostu je bil poklonjen krasen album kraljevine Jugoslavije kot dar dravske banovine.

Ko je kmalu za l. podpredsednikom jugoslovenskega Avtokluba g. dr. Jankovičem prispel na Bled tudi starosta Jugoslovenske gasilske zveze g. Josip Turk, mu je g. dr. Jankovič čestital k izborni organizaciji slovenskih gasilcev in mu izrazil najtoplejše zahvalo za usluge, ki so jih gasilci izkazali na vsej poti, koder so se peljali rumunski gostje. Četa kolesarskega bataljona pod poveljstvom podpolk. Jakliča, ki na poti gostov po dravski banovini vzdržuje red, je bila navzoča tudi na Bledu in se je sprejem seveda izvršil v vzorni disciplini.

Po sprejemu so se udeleženci podali v hotele, ob pol 16. pa so se zopet zbrali pred hotelom Toplice in se v zaključeni koloni odpeljali pred gradšč Suvobor. Že prej pa so imeli priliko videti princa Petra in Tomislava, ko sta

se z avtom mimo njih peljala na sprehod.

Na dvor so bili povabljeni k čajanki vsi rumunski gostje, nadalje podban dr. Pirkmajer, ljubljanski župan dr. Puc, sreski načelnik Tekavčič in člani jugoslovenskega Avtokluba. Na dvoru jih je sprejel podpolkovnik Pogačnik. Predsednik rumunskega avtokluba g. Mitilineu je predstavil rumunsko gospodo. g. Jankovič pa jugoslovenske avtomobiliste kraljici Mariji, ki je prišla med goste v elegantni svetlohlasti obleki.

Čajanka je bila gostom servirana na dvorski terasi, od koder se je gostom nudil prekrasen razgled na jezero in na planine. Po čajanki je sledil kratek sprehod po dvorskem parku, nakar so se gostje vrnili na teraso, kjer so z burinim pozdravljanjem sprejeli prestolonaslednika Petra, ki se je ravno vrnil z izleta. Rumuni so izročili prestolonasledniku znak svojega Avtokluba in mal avtomobilček, g. dr. Jankovič pa mu je pripeljal znak jugoslovenskega Avtokluba.

Ob 18. je bil sprejem na dvoru zaključen in so gostje odšli ocharani od velike gostoljubnosti naše kraljevske družine. Razšli so se nato občudovat krasote Bleda, nekateri pa so se vrgli tudi v objem jezerske vode.

Ob pol 21. je bil gostom v hotelu Toplice serviran banket. Jutri, v četrtek, ob pol 12. dopoldne (in ne ob 8. kakor je bilo doslej poročano) bodo gostje odpotovali z Bleda proti Ljubljani, ki jo bodo posilili okrog 13. Skozi Celje se bodo vozili okrog pol 15. in v Rogaško Slatino prispeli okrog pol 16. ure.

Grški izletniki v Leskovcu

Leskovec, 11. junija. AA. Davi so prispeli z brzovlakom v Leskovec zastopniki grških finančnih krogov iz Soluna. Na postaji so bili sprejeti od posebnega odbora z bivšim ministrom Ziko Rafajlovičem na čelu. Grški gostje so si dopoldne in popoldne v spremstvu domačih industrijcev ogledali razne industrije v Leskovcu. Opolodne je združenje trgovcev in industrijcev priredilo grškim tovarišem svečan banket, zvečer pa so gostje odpotovali v Skoplje, kamor prispejo jutri zjutraj.

tak zaokret ne gre v račun, da se močnejše angažirani — te vrste angažirani so v Kini vedno precej važna zadeva — in razložit dogodkov se bo obrnil zopet na nov način.

Pogreb junaškega čl. letalca

Praga, 11. junija. gh. Danes popoldne se je vršil v Benešovu pogreb tragično preminulega letalskega štabnega kapetana Malkovskega. Iz Prage je odpotovalo na pogreb z avtomobili veliko število letalskih častnikov. Na poti se je enemu izmed avtomobilov pripetila nezgoda. Na nekem mostu je pričel avto, ki je vozil z veliko brzino, drseti ter se je končno prevrnil v jarek. Vsi potniki so bili pokopani pod avtomobilom, pri čemer sta bila 2 častnika smrtno nevarno, 4 zelo resno in 4 lahko ranjeni.

Polom italijanskega založništva

Milan, 11. junija. č. Veliko katoliško založno in podporno podjetje kardinala Ferraria je padlo v konkurz, ker mu je papeška kurija odvzela subvencijo. Podjetje je imelo kapitala 40 milijonov lir, ki ga je izgubilo največ zaradi prehudoga forsiranja katoliških tiskovnih podjetij v Italiji in v inozemstvu, zlasti v Ameriki. Deficit znaša okrog 25 milijonov lir. Zlasti težak udarec je prizadel podjetju zlom njegove pariške podružnice.

Poboj v Prekmurju

Varaždin, 11. junija. č. Pri Beltincih je bil izvršen napad na rudarja Luko Buzaniča, ki je šel predsinocnjim na obisk k svojim sorodnikom. Na samotnem kraju sta ga pričakala dva brata Š. in ga napadla. Prvi ga je udaril s kolom po glavi, drugi pa je že na tleh ležečega Buzaniča obdeloval s kolom po trebuhu. Oče napadnega Buzaniča je pripeljal težko poškodovanega sina v varaždinsko bolnico, kjer so morali izvršiti na njem operacijo, ker mu je počilo črevo. Ker pa je bil prepeljan Buzanič razmeroma pozno v bolnico, je malo nade, da bo ozdravel.

Nesreče in pretepi

Novo mesto, 11. junija.

17letni delavec Dragotin Jazbec je bil zaposlen pri Ljubljanski gradbeni družbi, ki gradi v Semicu dvonadstropno stavbo. Ko je nosil malto v drugo nadstropje in prispel na vrh, ga je po nerodnosti sunil od strani njegov tovariš Marko Jazbec, zaradi česar je Dragotin padel raz oder na cementna tla, kjer je obležal s hudimi notranjimi in zunanji poškodbami.

Jakše Anton, 22letni sin posestnika iz Vojne vasi v občini Loka, je kosil na domačem travniku seno. Od utrujenosti se je naslonil na kosišče, da se malo odpočije. Pri tem mu je spodletelo, da je padel ter si nevarno obrezal na rezilu desno roko pod komolecem.

Prevžtkar Anton Kotnik, 68 let star, iz Cenuš pri Mirni peči, je zlagal deteljo v kozolec pri posestniku Lužarju. Stal je na pripravi za zlaganje. Naenkrat pa je napravila odpovedala in Kotnik je padel v globino na kamenje, kjer je obležal ves pobit v nezavesti.

Vsi navedeni ponesrečenci so bili prepeljeni v kandijsko bolnico, kamor so pripeljali tudi 25letnega Mirka Vukoviča, hlapca pri posestniku Dergancu iz Krč pri Semicu. Vukovič je peljal gospodarja na veselico, ki se je vršila na Vrtači. Pri gostilničarju Plutu se je nahajala takrat, ko je tjakaj prispel Vukovič, skupina fantov, ki je bila v sovražstvu z Vukovičem. Fantje so takoj skočili vanj in ga nevarno obdelali z železnimi boksarji, noži in drugimi predmeti. Vukovič je dobil smrti z nožem šest ran po životu in glavi.

Hude poškodbe ima tudi 22 letni Avguštin Vičko, posestnik sin iz Ovčjaka v občini Koprivnik, katerega je v prepiru udaril z motiiko po glavi Janez Rožič iz iste vasi. Tudi njega so prepeljali v kandijsko bolnico.

Tukajšnje okrajno sodišče je odredilo pokopališču v Mirni peči izkop in ponovno raztelesenje pokojnega Franca Cesarja, ki je bil v prepiru ustreljen 25. decembra lanskega leta po polnoči v Mirni peči. Raztelesenje je bilo odrejeno, da sodnozdravniška komisija dožene, s kakšnim projektilom je bil pokojnik ustreljen.

Slab začetek majorja Segreava

London, 11. junija AA. Sir Henry Segreave je poizkusil danes neoficielno svojo motorno ladjo »Miss England II.«, ki ima 4000 konjskih sil. Poizkušali so ladjo na jezeru Windermere na progi ene milje v obeh smereh. Kakor računajo, je dosegel Segreave 93 milj hitrosti na uro in kljub temu, da ni primerne časovne kontrole, računa Segreave, da je v precejšnji meri prekoračil svetovni rekord.

Proti koncu poizkusa je zadel propeler ladje ob neko razbito ladjo, in si je zlomil krilo. Zaradi hitrega vrtenja motorja in ker se je ventil prenegalo zaprl, so se pokazali visoki plameni. Propeler bodo danes obnovili in ni izključeno, da bo Segreave danes še enkrat poizkusil svojo srečo.

Meseca avgusta bo vkrcana motorna ladja »Miss England II.« na ladjo za Detroit, kjer se bo udeležila tekme za svetovno prvenstvo, k bo meseca septembra.

Dan nesreč v Parizu

Pariz, 11. junija. č. Včerajšnji prvi delovnik po blikočnih praznikih so zabeležili v Parizu več nesreč, nego prej ob praznika skupaj. Na raznih avtomobilskih katastrofah je izgubilo življenje 18 oseb, poškodovanih pa je bilo 77 oseb.

VREMENSKA NAPOVED

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Večja možnost krajevni neviht, sicer malo spremenjeno.

Sreča Te išče... Ne izogibaj se ji!

Ne skrivaj se! Privabi ti jo s srečko drž. raz. loterije. Žrtvuj ji Din 100.— za celo srečko, ali Din 50.— za polovično, ali Din 25.— za četrtinko. Vrniti ti zna tisočero in še več. Bodi do 8. julija v posesti naše srečke, ki si jo moreš kupiti

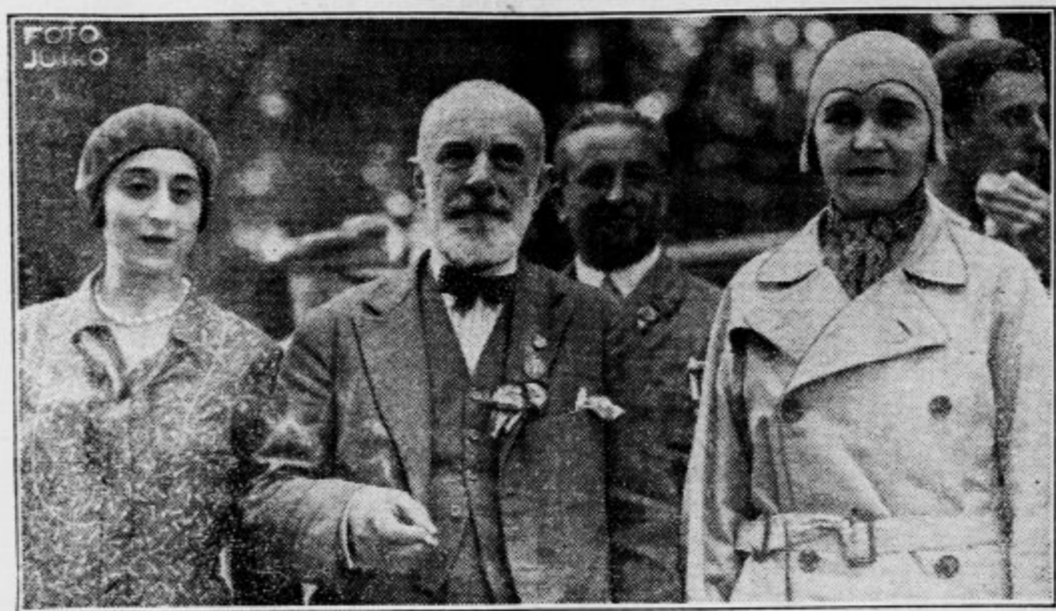
in podružnicah »Jutra« v Mariboru, Celju, Novem mestu in na Jesenicah; v Ljubljani pa v Ogljanskem oddelku »Jutra« v Prešernovi ulici ter v Šiški v Ekspozituri »Jutra« na Celovški cesti.

Zadružna hranilnica r. z. z. o. z.
Ljubljana, Sv. Petra cesta 19

Naši kraji in ljudje

Sprejem rumunskih avtomobilistov

Tepe manifestacije v dolenskih krajih. — Kratek popoldanski oddih v Ljubljani. — Rumuni ostanemo najboljši prijatelji Jugoslavije!

Predsednik rumunskega Avtokluba, bivši zunanji minister ekscelencja Mitilneu z dvema odličnima rumunskima damama.

Ljubljana, 11. junija. Rumunski avtomobilisti so tudi na svoji poti po slovenskih tleh bili vsepovsod deležni pristranih pozdravov. Žal da kolona ni prispela polnoštevilna, ker so nekateri gostje deloma zaradi političnega preokreta v Rumuniji že iz Zagreba odpotovali nazaj v domovino. Prišlo na njih je v naše kraje vsekakor častno število pod vodstvom predsednika rumunskega Avtomobilskega kluba, bivšega zunanega ministra g. Mitilneu in podpredsednika g. Camaracescu. V spremstvu po vsej turneji so prisneli v naše kraje tudi Beograščani bivši minister dr. Velizar Janković kot I. podpredsednik Avtokluba, nadalje predsednik sportske komisije g. Andra Ristić, Simić, Dimitrijević in Janković, iz Zagreba pa predsednik tamonšne sekcije Avtokluba g. Bošnjak in več drugih hrvatskih sportnikov. Predsednik ljubljanske sekcije se je peljal gostom nasproti že včeraj do Zagreba.

Ob vsej poti po Sloveniji je prebivalstvo okrasilo hiše z zastavami, po mestih, tržih in vaseh je bila razporejena šolska mladina, ki je mahalala gostom v pozdrav z zastavicami, igrala so domače godbe in gasilci so v strumnih vrstah tvorili špalir. Po posebno lepih sprejemih v Kostanjevici, St. Jerneju, Novem mestu, Mirni peči, St. Vidu, Grosupljem, Smarju in Škofljici je sledilo radostno svidenje rumunskih gostov z našimi predstavniki. Iz ljubljane se je namreč popoldne odpravila dr. Lavrice rumunski gostom nasproti mnogo odličnih predstavnikov naše javnosti in članov Avtomobilskega kluba pod vodstvom podpredsednika barona Borna. Prišli so tudi nekateri avtomobilisti iz mariborskega okrožja. Po dobrodošlici, ki jo je izrazil sreski načelnik g. Andrejka, in novo sklenjenem poznanstvu so rumunski in naši avtomobilisti v dolgi sklenjeni koloni nadaljevali pot proti Ljubljani.

Prestopila dravske banovine se je za sprejem dragih gostov okrasila z mnogimi zastavami te je posebno na Mestnem trgu in pred Zvezdo pričakovalo goste številno občinstvo. Točno popoldne se je kolona razvrstila in ustavila pred Kazinom, ki je bilo posebno oestro okrašeno z našimi in rumunskimi trobojkami. V pozdrav je zaigrala godba 40. pešpolka pod vodstvom majorja dr. Čerina, goste pa je sprejela velika družba predstavnikov oblastev in korporacij, med njimi divizijski general Sava Trpković, župan dr. Puc in nekaterimi občinskimi svetniki, podban Pirkanier, konzularni zbor, tajnika zbornice TOI dr. Windischer in dr. Pless, zastopnik poveljnika orožništva podpolkovnik Oliča, zastopnik policijskega direktorja dr. Mlekuš in številni člani Avtomobilskega kluba. Povedli so goste na prostrano verando Krapežve restavracije, kjer jim je bila prirejena zakuska. Godba je ves čas pridno svirala izbrane rumunske komade, gostje pa so hitro navezali razgovore z našimi ljudmi in se prav prijetno osvežili v hladni verandi in vrta, ki jim je nad vse užitni. Polni so hvale o letosti Jugoslavije in posebno še Slovenije. Med gosti so visoke osebnosti, tako princ Ghika ter več zastopnikov rumunske velike industrije in bankarstva. Posebno pozornost so med njimi videli dame, ki so nekateri same vodile volan na vsej turneji.

Sredi zakuske je župan dr. Puc izrazil gostom kratko, iskreno dobrodoščilo najprej v slovensščini, nato v francoščini. Ko je zaključil z vzklikom: »Živela Rumuni-

ja!«, k se mu živahno odzvali vsi navzoči. Je godba zaigrala rumunsko himno. V zvočni francoščini je nato zahvalil za pozdrav ekscelencja Mitilneu, izvalioč: »Mnogo lepega smo videli na svoji poti po Jugoslaviji, doživeli smo sprejeme, ki nam ostanejo v nepozabnem spominu. S posebno radostjo smo prišli naposled v Slovenijo, kjer smo danes bili deležni gemljivih manifestacij. Pozdravljam Ljubljano in poudarjam, da ostanemo Rumuni najboljši prijatelji Jugoslavije. Živel!« Godba je nato zaigrala jugoslovensko himno, ki so jo vsi navzoči poslušali stojč. Kmalu nato so se odpravili na nadaljno pot: ob 13. je dolga kolona zavila po gorenjski cesti proti kraljevkemu Bledu.

Turneja ljubljanske drame

Varaždin, 7. junija. K prejšnjim poročilom moram omeniti dvoje. Prvič, da je poslala na predstavo »Pohuišanja« mestna občina varaždinska velik šopek, ki je bil izroččen Jacinti - Miri Danilovi. Drugič, da tista brzojavka, ki sem jo omenil, ni v resnici prišla iz Ljubljane, kakor bi utegnil kdo napačno tolmaračiti, temveč da se je vse t. izkluhalo tukaj, toda ne med nami, temveč med onimi, ki so imeli interes na tem, da bi ne prišli poklicni igralci gostovat v to, 15.000 prebivalcev broječe mestoce.

Danes smo igrali dvakrat. Popoldan ob 5. smo igrali »Rošlinko« za tukajšino garnizijo. Gospod brigadir Panta Draškič nas je zelo prijazno sprejel in nas navduševal za nadaljno pot. Pozna nas dobro, ker je živel deli časa med nami in je izjavil, da bo to prva vojaška predstava v Varaždinu. Dal nam je za to par dobrih nasvetov in toplih jugoslovenskih pozdravov. Vse nizovce besede so pričale, da je v naši kraljevini nastala nova doba resničnosti.

Okrog 4. so začele korakati pred teater četa za četo, oddelki bataljonov in baterij, da nas je bilo kar strah. Castniki fini in resni, moštvo vzorno in polno veselja pričakovanja. Čez dobre pol ure je napolnilo teater 890 mož, med njimi tudi mnogo Slovencev, ki so nas pozdravljali: »Še pridite!« Ko je prišel castnik in rekel: »Začnite, prosim, sicer se bo gledališče podrlol«, se je dvignilo zazrnjalo.

O teli vojaški predstavi »Rošlinke« je težko vse povedati. Toliko veselje in hvaležne publike še nikoli. Vse so spremljali, komentirali in kazali z roko. Ko vabi Rošlinka Janeza v posteljo, se je čulo iz partierja: »Nema, nema!« Vse to razpoloženje in avditoriju je seveda izborno vplivalo na izralce, ki niso še nikoli tako od srca izrali.

Predstava »Groznie«, ki se je vršila takoj nato, je napravila zelo globok vtis. V loži je sedel naš visoki prijatelj, brig. general Panta Draškič, komandant pešadije v Varaždinu, »nekoč skupno z generalom Maistrom član razmejitvene komisije na Koroškem in prvi komandant mesta Maribora. Bil je očividno zelo zadovoljen in je navdušeno plaskal. Občinstvo je bilo prijetno presenečeno, po mestu pa so šle govornice, da je jutrišnja »Rošlinka« že razprodana.

Nocni bomo spali v Varaždinu, jutri zvečer izrali v Zagrebu, spali pa v Karlovcu. Malenkost!

Zagreb, 8. junija.

Ob 8. smo se odmeljali iz Varaždina in prispeli ob pol 2. dop. v Zagrebu. Vožnja

po hrvaškem Zagorju je sicer utrudljiva, ker je treba tako dolgo čakati na postajah, da bi se vsaka lahko imenovala Čakavec. Zagorje pa je idilično, tiško, slovensko. Po cestah so se vile procesije romarjev s križi in roženenci. Pobožen, ubožen narod, boguvidan, trpeč, marljiv, veruioč, slovenski.

V Zagrebu nas je na kolodvoru pozdravila naša Vika Podgorska, dalje Skružni ml. in zagrebški sorodniki M. Danilove, Levaria in Skrbinska. Gospa Vika Podgorska nam je povedala, kako prazna so sedaj zagrebška gledališča, ki imajo izzubo pri vsakem gostovanju (na pr. zadnjič pri Nemethovi in dr.). Celo premiere so prazne, dasi čakajo dramo to sezono še tri novitete.

Izrali smo tedaj v »Malem gledališču« v Frankovanski ulici. Gledališče je idealno, intimno in brez lož. Navdušenja je bilo zelo veliko in veliko cvetla. Rekli so nam, da bi imeli gotovo zopet razprodano hišo, če bi ponovili »Rošlinko«. Toda mi se moramo držati svojega načrta. Direktor Raič nam je predlagal gostovanje med sezono. Po II. delanju so nas prišli pozdravit rav. Bach, rav. Sachs in naš zopet zdravil Hinko Nučić, ki smo ga bili vsi veseli. Po predstavi so nas sprejeli na kolodvor naši prijatelji in zagrebški kolegi, na čelu jim gosna Podgorska, višji režiser Nučić, dir. Raič in dr. Kolodvor poln turistov in izletniški vlaki: vsi prenapolnjeni. Naša prtljaga je stala v kupaletih po hodnikih, mi pa vsi zbiti poleg nje. Rošlinkine laslice so romale iz kota v kot, globobček — sv. Duh, pa je bil v kovčegu prav lepo na varnem. Zagrebško cvetje je ležalo po prtljazi in zelo smo bili utrujeni. Kje je še Bitoli! Lep je stan komediantov! Zbozom, Zagreb, zbozom, naši zagrebški prijatelji! Fr. L.

Požar pri železniški čuvajnici

Kresnice, 11. junija.

Pri prvi železniški čuvajnici od naše postaje v smeri proti Jevnici: se je poplaval na binškošno nedeljo popoldne nenadoma požar. Pričelo je goreti v lesenem gospodarskem posloju, ki stoji tik zidane čuvajnice. Kinkovi, kakor se piše čuvajeva družina, so pričeli takoj z gašenjem, pa kljub vsemu prizadevanju niso mogli rešiti leseneza posloja. Lesena stavba je bila zaradi prirekačice solnca vsa presušena, ogenj pa je bil posebno močan, ker je bil skleden poln mrve.

Z največjim naporom so komaj oteli iz gorečice posloja kravo in telčka, medtem ko sviniakov niso mogli več odpreti. Čuvajevim so zgoreli trije prašički, pa tudi gospodarsko posloje je pokorelo do tal. Danes priča le še nekaj ožarnih kolov in očrnele zemljišče o žalostnih binškošnih praznikih, ki so jih doživeli Kinkovi. Veseli so pa še, da so oteli dom, ki so ga iskre že močno okrožale.

Najbrž je zanetja požar iskra iz mimo-vozeče lokomotive.

Elementarna nesreča v Prekmurju

Dobrovnik, 10. junija.

Na polju in v vinogradih se nam je obetala letos bogata letina. To pa je sedaj v par dneh uničeno v vinogradih docela, deloma na tudi na polju. Najhujše nade ubožih kmetov so zopet pokopane.

Na binškošno nedeljo so se okrog 17. začeli zbirati nad vzhodnim delom Prekmurja temni oblaki in vtila se je kmalu dolha, kakršne ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Ko je dež malce pomehal, se je vsula toča ponekod debela kakor orehi. Najhujše so prizadete občine Dobrovnik, Strehovci in Bogojna. V teh občinah so nekateri vinogradi popolnoma uničeni in tudi polja so močno okškodovana. Rži ne bodo imeli kaj žeti. Težko je verjetno, da dobijo seme nazaj. Uničenih je 90 odstotkov setve.

Ko je toča opravila svoje delo, pa se je blizu Dobrovnika utrgal oblak in potok Bukovnica se je razlil čez niive in vas. Na cesti je bila voda 2 metra visoka ter je drla nadreji z največjo naglico. V kratkih minutah je zalila vse kleti in nekatere nižje ležeče hiše. Voda je tekla v sobe skozi okna, v njej pa se je dušila perutnina. Ljudje so jokali in klicali na pomoč. Svine, teleta in celo krave so vodili v sobe in kuhinje, ker je voda z veliko naglico naraščala.

Dobrovnik je izzedal, kakor da bi se vani izlila Mura ali Drava. Kdor bi stopil iz hiše na cesto, bi bil v največji nevarnosti pred deročo vodo. V nekaterih stanovanjih so plavale postelje in drugo pohištvo. K sreči je voda kmalu začela natati in drugo jutro je jutranje solnce našo

vse tako, kakor da se ne bi nič zgodilo. O nesreči so pričali samo uničeni mostovi, razorane ceste ter pobiti vinogradi in polja. Oškodovani prebivalci si ne bodo mogli sami pomagati. Najboljše bi se jim pomagalo z odpisom davkov, katere itak komaj komaj zmagujejo.

Nevarni tatovi

Ljublan, 11. junija.

V dneh, ko se je vršil v Ljubljani velesolem, se je priteplo v Ljubljano več raznih sumljivih tipov, ki so iskali tukaj prilike, da se okoristijo z žepnimi tatvinami ali sploh z raznimi tatvinskimi prilikami. Ljubljanska policija je bila opozorjena na njihov prihod in je zato strogo pazila nanje, vendar so bili žeparji vse bolj prebrisani in so znali odnesti pene. Na delu so bile tudi žeparice, ki so bile tu in tam skoro že bolj sprotne kakor njihovi moški padataši. Na velesolemšču pa tudi v mestu, kjer je vladala tu in tam precejšnja zneha, je postal marsikdo žrtev teh. D. večini tujih pritepencev in je v redkem primeru dobil ukradenno stvar, listnico, uro ali kako drugo vrednost zopet nazaj.

Predvčerajšnjim je neznan umzovič ukradel trgovskemu potniku Andriji Sadovemu listnico s 330 Din, zvečer pa je postal žrtev tatu klepar Ferdo Ferenc, kateremu je nekdo ukradel listnico s 1500 Din. Žrtev drzneza umzoviča bi skoro postal popoldne pred vchodom na velesolemšču tudi delavec Pavel Kette iz Rožne doline, a je še pravočasno začutil, da mu nekdo posega v žep in je tatu pozrabil za roko.

Okrog 15.30 se je pripetila na Gosposvetki cesti manjša nesreča. Tam okrog se je jelo takoj zbirati občinstvo in se je tat zbral baš Ketteja za žrtev. Čim pa je začutil Kette v žepu tujo roko, ki mu je hotela potegniti iz žepa uro, se je brž osvetil, trdno prijel za roko ter se ozrl po tatu, v katerem je poklicani stražnik takoj spoznal 41-letnega Petra Lovšina, brezposelnega delavca, ki se je klatil že deli časa po Ljubljani in po deželi. Stražnik je Lovšina aretirjal in ga odvedel na policijsko uravo, kjer so ga preiskali. Našli so pri njem novo listnico, dalje nikelnasto uro z verzičo iz starega avstrijskega denarja, srebrno cigaretno dozo in še nekaj drugih predmetov, ki si jih je pridobil Lovšin potem žepnih tatvin. Aretirjal Lovšin, ki je doma iz Dolene vasi pri Kočevju, je že 32-krat predkaznovan. Je izredno naraven tat in v vsakem pogledu nepoboljšljiv.

Radiomanačisko termalno kopališče DOLENJSKE TOPLICE (Pri Novem mestu). Zdravi trajno in sigurno evmatizem, nevrallyne, ženske bolezni itd. Edino kopališče, v katerem so vse kopališčne naprave nad izvirki 37-38° C topline. Železniška postaja Strazna - Toplice. Zahtevajte ospekte. Cene znižane, posebno v pred in po sezoni. 119

Pred mariborskim malim senatom

Posesniški sin Albert Starman s Cvena pri Lutomeru je hotel na lahek način priti do denarja in kar najudobneje živeti. Ker se mu ni zdelo to doseči s težkim delom, se je odločil za lažji način ter pričel kratki gosti, katere je prodajal nekemu pujskemu trgovcu s perutninami. Sodišče ga je obsodilo na en mesec strogega zapora. 27 letni viničarski sin Ludovik Maicen iz Noveze vrha pri Maši Nedelji je šel 6. marca s tovariši v vinočto Mariete Sel na Moravskem vrhu, kjer s. spili v eni uri 6 litrov šmarnice, pomešane z izabelo. Ko so se vračali proti domu, so se odobrovoljeni fantje pričeli metati in kosati med seboj, kdo je močnejši. Pri tem je Maicena ponovno treščil na tla neki Čuš Franc, kar ga je močno razjezilo. Zaradi tega je Maicen pričel Čuša zares obdelovati in je vedno bolj izzedal, da bo prišlo do pretepa. Ker s. se ostali fantje bali, da bi močnejši Franc Čuš ne zdelal Maicena, so ga držali za roke. Pri tem pa so mislili, da bo tudi Maicen odnehal, ko bo videl, da Čuš nima pričke dokazati nad njim svoje moči.

Maicen pa je pograbil za nož in bliskovito prerezal Čuša na vratu vse žile in sapnik, tako da je ta v par hipih izdihnil. Pri zaslišanju je Maicen sprva tajil in se nato zagovarjal s silobranom. Fantje, ki so bili z njim v družbi in nastopili pri obravnavi kot priče, pa so potrđili, da je povsem zlo-namerno napadel Čuša, ki se ni mogel niti braniti, ter mu prerezal vrat. Sodišče ga je zaradi tega obsodilo na tri leta robije in pet let izgube častnih pravic.

Ob počitnicah lahko in komodno ohranite svoje nežne obleke čiste in sveže z LUX -ovimi milnimi penami.

Maicen pa je pograbil za nož in bliskovito prerezal Čuša na vratu vse žile in sapnik, tako da je ta v par hipih izdihnil. Pri zaslišanju je Maicen sprva tajil in se nato zagovarjal s silobranom. Fantje, ki so bili z njim v družbi in nastopili pri obravnavi kot priče, pa so potrđili, da je povsem zlo-namerno napadel Čuša, ki se ni mogel niti braniti, ter mu prerezal vrat. Sodišče ga je zaradi tega obsodilo na tri leta robije in pet let izgube častnih pravic.

Drugi tak junak je bil 24 letni Anton Pernek, delavec iz Brestovskega vrha pri Sv. Urbanu pri Ptuj. Med njim in Janezom Pšajtom ter Jožefom Šafutom je vladalo že dalje časa napeto razmerje. 23. marca pa so se vsi trije sestali v gostilni Polanec in sedeli pri eni mizi ter pili skupaj vino, tako da so ljudje splošno mislili, da so se med seboj pobotali. Ko so zapustili gostilniške prostore, so se pred vratmi poslovlili, pri tej priliki pa je Anton Pernek dal roko Pšajtu, ki pa mu je dejal »smrkavec poidi spat«. Pernek se je ustrašil in odšel v bližnji dom, kjer je pa ostal le nekaj časa. Kmalu nato se je vrnil ter pričel izživati. Za njim so prišli njegovi starši, ki so ga spravili v hišo. V hiši pa je Pernek odprl okno, ter pričel osovati Pšajta, ki je stal pred hišo. Pšait je stopil pod okno in vprašal Perneka, kaj mu je dejal. V istem hipu je počil z okna strel, ki je zadel Pšajta, da je v nekaj trenutkih potem izdihnil. Pernek se je moral zagovarjati danes pred mariborskim malim senatom in je bil obsodjen na dve in pol leti robije ter na tri leta izgube častnih pravic.

Pri nagnjenju k maščobi, protinu, gladkosečnosti izboljšuje naravna »Franz Josefov« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o presnavljanju zatrjujejo, da so dosegli s »Franz Josefov« vodo sijajne rezultate. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

KULTURNI PREGLED

»Odmevi«

Izšel je tretji (pomladni) zvezek literarno - kulturne revije »Odmevi« ki jo izdaja in ureja pesnik Radivoj Peterlin Petruska. Zvezek na 148 straneh z umetniško prilogo Justinov portret Janeza Trdine) je po številu sotrudnikov prekosil oba prejšnja: 53 avtorjev je prispevalo svoje pesmi, povesti, članke, razprave, kritike in risbe. Sotrudniki raznih struj in različne vrednosti, živi in mrtvi; slednji niso nezanimivi, saj je z. pr. korespondenca Turnerja Janezu Trdini ali pa Trdine dr. Zbašnika prav interesanten in celo vazen donesk k naši literarni zgodovini. Ceta vrsta je pesnikov: par priznanih in nekaj takih, ki se še bore za priznanje, starejših in najmlajših. Izmed pripovednikov naj posebej omenimo Gojarjevo novelo »Vojak in deklica«, odlomek iz romana Iv. Laha »Evdleba«, humoresko Fr. Miklinskega, črtice Janka Samca »Ločitev zakona«, povest dr. Fr. Zbašnika »Gospa Maričičeva odgovarja na pismo svoje prijateljice« i. dr. Omenili bi še neko kurioznost: ali poznate Henrika Smrekarja kot pesnika in pripovednika? Če ne, glej stran 112-116. Iz ostaline pokojnega filozofa dr. K. Juga je izšel članek »Evi-

denca in spoznavanje« s komentarjem profesorja Vebra. Obilno so se razcveteli na koncu pomladnega zvezka »Odmevov« epigrami, tudi kritika knjig je zavzela precej prostora. Izmed razprav opozarjamo še na Glaserjevo literarno - zgodovinsko črtico, Ozadje Cankarjevo črtice »Pričakovanje« in Bolharjevo zanimivo statistiko naših književnih družb in njih izdaj v letu 1929.

Naj še omenimo, da je na tem pisanem polju obilo lepih slik, risb in faksimilov. Posamezna knjiga, ki tvori zaključeno celoto, stane v knjigarnah (Tiskovne zadruge) Din 40.—.

Nova studija o Masaryku. Minule dni je izšel prvi del velike monografije prof. Zdenka Nejedlega »T. G. Masaryk«. Ta studija bo največja izmed dosedanjih, sicer dokaj številnih knjig o Masarykovem življenju in delu. Kritika jo hvali kot najtemeljitejšo med dosedanjimi studijami o Masaryku.

Ivan Cankar o lužicko - srbskem prevodu. V 92. številki »Serbskih Novic«, dnevnika, ki izhaja v Budišinu, je izšel prevod črtice Ivana Cankarja z naslovom »Dowol«. Črtico je prevedel Měrčín Nowak, znani lužickosrbski slikar in pisatelj, ki je lani razstavil svoje slike tudi v Ljubljani.

Iz revij. V zagrebški »Riječi« (št. 20) je priobčil dr. Fr. Ilesič zgodovinsko črtico »Knez Lubomirski i. Jelatić izdajica« pripisavak k zgodovini poljsko - jugoslovenskih stikov, ki so v novejšem času predmet avtorjevih posebno skrbnih raziskavanj. Dr. Draganić nadaljuje svoje zapiske o narodnem preporodu v Dalmaciji, božo Lovrić se spominja češkega publicista Evg. Rijačka, Josip Nikšić referira o Saldovi kritiki češke vojvode literature (o polemiki, ki je nastala zaradi nje, je obširneje poročalo tudi »Jutro«), Ka Mesarić je prispeval članek o Reinhardt (ob njegovi 25letnici). Nadaljujejo se Spomini Stanislavskoga. V kulturni kroniki se obravnavajo aktualni glasbeni in dramski pojavi. — V »Narodni Odbrani« št. 23 je posebno zanimiv, čeprav seveda problematičen potkus Valmira T. Arsića, da razčisti vprašanje o odnosu našega izobraženstva do religiozno-moralnega problema Jugoslovenov. Naš rojak dr. L. Lenard je prispeval članek o odnosih med Poljaki in Rusi. Pisec sklepa, da je poljsko - ruski spor za sedaj zaključen in da se — kakor sodi Dmowski — niti v dogledni bodočnosti ne bo obnovil, ker se ruska politika dokončno usmerja v Azijo.

Saljapinov nastop v Pragi. Praški gledališki publiki se je nudila redka prilika, da vidi in sliši na odskih deskah največjega sodobnega pevca Saljapina. Saljapin je minule dni nastopil kot Boris Gudonov v enako imenovani operi Musogorskega. Značilno je, da so ostale vloge igrali člani bratilske operne, ki pravkar gostujejo v Pra-

gi. Praška kritika je v splošnem silno navdušena za Saljapina, medtem ko so nekateri ob priliki njegovega beogradskega koncerta ugotovili, da je Saljapin že zapadajoča zvezda, ki živi od neke mere le še od svoje slave. Kakorkoli utegne biti slednje pretirano, je vendar prav verjetno, da Saljapin — če odstejevo sugestijo njegove alave — kot pevec ni več to, kar je bil na višku svojega razvoja.

Ce ni razrednega boja... V Hamburgu je ta teden mednarodni gledališki kongres. Povabljeni so bili tudi Rusi in z gotovostjo so pričakovali zlasti Tairova in Mayrhol-da. Medtem pa je dospelo poročilo, da se Rusi ne morejo udeležiti kongresa, češ, da je v programu izredno zabranjeno razpravljanje o razrednem boju. Po njihovem pa brez tega tudi gledališkega kongresa ni... Razstava Antona Trstenjaka v Hradcu Kralovem. Naš slovenski rojak Ante Tratenjak, ki živi stalno v Pragi, je priredil v Hradcu Kralovem razstavo svojih lužickosrbskih motivov. Te dni je bila razstava z uspehom zaključena.

Moderni arhitekti iz Beograda so priredili v Pragi razstavo svojih osnutkov. Razstava očituje — po sodbi kritika »Nar. Listov« — nagel razvoj od historizujujnih slogov k čisti, smotrni plastičnosti moderne arhitekture. Beogradski arhitekti uspešno tokmujejo z zagrebškimi in ljubljanskimi tovariši, Pisec pa z žalošjo ugotavlja, da se je razstava otvorila ob popotni odsotnosti občinstva. Mladič, »Zakon o tiskuc«. Prejeli smo knjižico »Zakon o tiskuc«, ki jo je uredil sodnik

okrožnega sodišča v Ljubljani Anton Mladič. Knjižica vsebuje pregledno tekst zakona o tisku z vsemi dopolnitvami in spremembami in je opremljena z več ko 100 važnejšimi in zanimivejšimi razsodbami kasacij in višjih sodišč. Stane 76 Din. Dobiva se tudi v knjigarni Tiskovne zadruge.

Repertoarji

LJUBLJANSKA OPERA. Začetek ob 20. Petek, 13.: Pohuišanje v dolini šentflorjanski. A. Četrtek, 12.: Zaprtlo. MARIBORSKO GLEDALIŠČE. Začetek ob 20. Četrtek, 12.: Bobrov kožuh. C. Kuponi. CELJSKO GLEDALIŠČE. Začetek ob 20. Petek, 13.: Rigoletto. Gostovanje mariborskega gledališča in ge. Tinke Westl-Polla.

Tvrška A. Kunc Ljubljana, Gosposka ulica. Ljubljana, Gosposka ulica. Priporočila svoje izborne izdelke moških oblačil. Cene kar mogoče nizke!

Domače vesti

Jubilejne svečanosti najstarejšega pevskega društva v državi. Kakor smo kratko beležili, je srbsko pevsko društvo »Jedinstvo« v Kotoru slavilo v letošnji binkošnih 90 letnice obstoja. Prišli so številni gostje, predvsem pevška društva iz bližnjih mest, pa tudi iz oddaljenejših krajev Jugoslavije. Na binkošno nedeljo se je vršila v katedrali slovesna služba božja, nato na Trgu sv. Nikole slavnostna seja »Jedinstva«, ki ji je poleg mnogih predstavnikov prisostvoval tudi kraljev odposlanec Popolndne se je vršil koncert, zvečer pa je bila v Katorskem zalivu prirejana beneška noč, ki je nudila bašno sliko. V ponedeljek se je vršil slavnostni sprevid, po opoldanskem banketu pa so se gostje podali na izlete po Katorskem zalivu; naposled se je vršila velika ljudska veselica s koncertom, pri katerem so nastopila vsa navzoča pevška društva. Istočasno s proslavo se je vršil Sesti kongres Jugoslovenske pevске zveze. V Oficirskem domu se je zbralo 55 delegatov iz vse države, med njimi jih je bilo 15 iz Slovenije. Pri volitvah je bila ponovno izvoljena dosedanja uprava, v artistski odbor pa so med drugimi bili izvoljeni: dr. Anton Dolinar in Zorko Prelovec iz Ljubljane ter Vasilij Mirk iz Maribora.

Umetniška Matica v Ljubljani bo izdala letos za svoje člane zopet tri umetniške edicije in sicer dva originalna lesoreza slikarja Ivana Kosa »Vintgar« in »Gorenjska pokrajina« ter monografijo obeh slikarjev Vidmarjev z barvnimi posnetki njihovih najboljših del. Obe sliki bosta najskrajneje izdelani, monografija pa bo poleg teksta obsegala približno 30 reprodukcij v bakrotisku na najfinem papirju. Članarina za to leto je zopet samo 24 Din, kar je v primeru z dragoceni edicijami malenkost. Posebno opozarjamo lanske člane, da čimprej poravnajo članarino, poverjenike pa prosimo, da pohite z nabiranjem članstva. Vse ljubitelje likovne umetnosti pozivamo, da se priključijo za člane. Javite se po dopisnici na naslov: Umetniška Matica v Ljubljani, ali pa pošlite kar naročnino po čekovni položnici, ki jo lahko kupite na vsaki pošti. Številka našega čekovnega računa je 12881. Umetniška Matica pripravila tudi knjigo o notranji opremitvi našega stanovanja, ki bo bogato ilustrirana. Opozarjamo, da bomo nudili to knjigo svojim članom po izredno nizki ceni. Priglasite se za poverjenike. Poverjeniki imajo 10% popusta. Letos bodo edicije še pred božičem v rokah članstva.

Poroka. V Beogradu sta se poročila železniški uradnik g. Jože Piano in gđc. Dragica Medakovičeva. Bilo srečno!

Poštna zveza Krško - Novo mesto. S 1. t. m. se je uvedla dnevna poštna vožnja med Krškim in Novim mestom. Avtobus s pošto odhaja iz Krškega ob 7. in prihaja v Novo mesto ob 9., iz Novega mesta pa odhaja ob 12.20 ter prihaja v Krško ob 14.20. Krajci: Leskovec pri Krškem, Raka, Skočjan pri Mokronogu, Šmarjeta pri Novem mestu, Kronovo, Bela cerkev, Sent Peter pri Novem mestu imajo zdaj zelo dobro pošto zvezo, saj dobivajo pošto od 7.10 do 8.45 dopoldne, prej so jo pa prejemale šele v popoldanskih urah. V smeri iz Novega mesta-Krško pa prihaja pošta za navedene vasi in selišča že v prvih popoldanskih urah. Da je poštna uprava z novo poštno zvezo omejenim krajem močno ustregla, je samo ob sebi umljivo. Dosedanje poštne zveze: Šmarjeta pri Novem mestu - Novo mesto, Skočjan pri Mokronogu - Mokronog in Raka - Krško so se opustile, ker so spriče nove poštne zveze postale brezpomembne.

Novo telefonsko relacije z Avstrijo. Po odloku ministrstva za gradbe se je otvoril telefonski promet Ljutomer-Graz, in sicer po reaktivirani telefonski napeljava Gornja Radgona-Radkersburg. Pristojbina za navadno govorniko enoto je 2970 Din. Istočasno se je otvoril telefonski promet: Gornja Radgona-Halbenrain, Križevci pri Ljutomeru-Halbenrain, Maribor-Halbenrain, Murska Sobota-Halbenrain, Ptuj-Halbenrain in pa Slatina Radenci-Halbenrain. Govornika pristojbina za te relacije je 1650 Din.

Gasilska razstava. Katerega gasilca ne zanima pogledati si gasilsko orodje od prvega početka, to je od najnavadnejših ročnih gasilskih priprav do današnjih najmodernejših motornih brizgalnic. To vse in ves razvoj gasilstva si bo lahko ogledal na gasilski razstavi v prostorih ljubljanskega velesejama od 1.-4. avgusta t. l. vsak naš gasilec. Tovariši, ne zamudite redke prilike, da si ogledate to razstavo. Vstopnina bo malenkostna.

Soldatno zgradbe ter izrpa izbaza zadržane ploskve je predvsem v strokovniškem načrtu, proračunu, ter v strokovniškem nadzorstvu gradbenih del. V vsakem primeru se obrne na: Tehnični biro arh. Ivana Zupana, Ljubljana, Gradišče 13, telefon 2796.

Nedeljski počitek v trgovinah z vinom na deželi. Ker je stopila naredba o odpitju

ranju in zapiranjem trgovin v veljavo, opozarjamo, da smejo imeti veletrgovci z vinom na deželi svoje obratovalnice odprte ob nedeljah in praznikih le v času od 8. do 10. ure dopoldne.

Zborovanja učiteljskih društev. V soboto 14. t. m. bodo zborovala naslednja učiteljska društva: Mariborsko učiteljsko društvo za mesto in bližnjo okolico skupno s Slovenjebistriškim učiteljskim društvom v Slovenski Bistrici ob 11. uri, Kamniško učiteljsko društvo v Kamniški Bistrici in Belokrajsko učiteljsko društvo v Semiču ob 11. uri. Članstvo posebnih društev opozarjamo na ta zborovanja.

Belokrajsko učiteljsko društvo bo zborovalo 14. t. m. ob 11. v Semiču. Na dnevnem redu bodo volitve delegatov za pokrajinsko in državno skupščino, poročilo o gospodarski poslovalnici in važna društvena ter stanovska vprašanja. Gotovo se bo zadnjega letošnjega društvenega zborovanja udeležilo vse učiteljstvo, da dokumentira solidarnost in enotnost sreske stanovske organizacije.

Zdravniško predavanje. Slovensko zdravniško društvo vabi tovariše, da se udeležijo znanstvenega predavanja v petek 13. t. m. ob 18. v bolnici za ženske bolezni v Ljubljani. Predaval bo g. prof. dr. Zalokar o porodniški polipragmaziji.

Oddaja zakupa jedinega voza na progi Beograd-Sarajevo. V teku meseca junija za čas do 30. septembra t. l. bo generalna direkcija državnih železnic za poskušno stavila v promet na progi 0.76 m Beograd-Sarajevo in obratno v vlakih 305 in 306 dva jedilna voza, katera namerava generalna direkcija odstopiti v privatno eksploatacijo. Zaradi kratkega roka se pozivajo interesi, da vložijo kolkovane poudbe obtemu oddelku generalne direkcije državnih železnic v Beogradu, Krunska 13, najkasneje do 25. t. m. Pogoj, s katerimi se bodo oddali ti jedilni vozovi v zakup se dobijo pri generalni direkciji in vseh oblastnih železniških direkcijah. Pri ljubljanski železniški direkciji so ti pogoj na vpogled v direkcijem posloppu »Ljubljanski Dvor«, soba 53, v uradnih dnevih od 10.-12. ure.

Premiera! Ob 4., pol 8. in 9. zvečer
Intimnosti iz zakona
RUDOLFA VALENTINA
v filmu ljubezni in strasti
Ko ljubezen ugađaše...
Najnižje cene. KINO IDEAL.

Higijenski muzej na velesejmu bo še odprt do konca tega meseca vsak dan od 9 do 12. in od 14. do 18. ure. Komur je na tem, da si ohrani zdravo telo in dobro spozna njega neprilatelje, ne bo zamudil prilike in se bo ob študiju razstavljenega zdravstvenega materiala pogledil v vprašanje, kaj naj mu nudi življenje, če zanemarja ali izgubi zdravje. Higijenski muzej vzbuja splošno pozornost tako glede na obilno vsebino kakor tudi poljudni način tolmačenja najvažnejših poglavij o zdravju in boleznih.

Ciril-Metodovi družbi je izročil g. dr. Janko Gregorin v počaščenje spomina s svojega umrlega brata Jakoba Gregorina iz Sežane 100 Din. Iskrena hvala!

Pogroša se nekoliko slaboumi Janez Brunar, doma iz Zaklanca, občina Horjul, star okrog 50 let. Pred dvema mesecema je odšel od doma neznanokam. Naprošajo se oni, ki bi kaj vedeli o njem, naj to sporočijo njegovemu bratu Lovrencu Brunarju v Zaklanca 30, občina Horjul. Brunar je male, čokate postave, oblečen v rjavo obleko in je bil najbrž bos. Ker je nekoliko slaboumi, ni izključeno, da se mu je kaj pripetilo.

Smrtna nesreča. Iz Liboj nam pišejo: Pri podiranju drevja je posestnika Franca Rezca iz Liboj udarila veja padajočega drevesa s tako silo, da je ponesrečenec kmalu izdihnil pred očmi svojega 14 letnega sina. Zapušča ženo in pet nepreskrbljenih otrok v veliki bedi.

Autotaksi M. Juvan
Kocenova ul. 5. telefon 2821

Obsodba razbojniške tolpe. V Cačku se je zadnje dni vršila velika razprava proti paklašem in zaveznikom znanega roparja Čuniča. Obsojenici je bilo 30 obtožencev skupno na 396 let robije in 56 mesecev zapora. Najvišje kazni je deležen Rajko Radosavljevič, obsojen na 136 let, Čedomir Radojčić pa na 108 let.

Najnovjša čudo tehnika, električna avtomatska hladilnica. Časopisi tako rekoč vsak dan pišejo o epohalnih iznajdbah na polju tehnike, ki vedno bolj napreduje. Tako smo imeli te dni priliko, da smo si ogledali v sobotški tvojnici hladilnico, ki je last Bratov Goldnerjev, najnovjšo zanimivo iznajdbo, avtomatsko električno hladilnico sistema »Linde«, ki se izdeluje v tvojnici Goldner v Subotici. Ta hladilnica se razlikuje od ostalih fabrikatov v tem, da zanj ni potrebna ne voda in ne amonijak, nego deluje izključno z električnim tokom in na ta način drži v hladilnici vedno isto temperaturo. Električni motor s četrtino pri večjih hladilnicah s polovico konjske sile se avtomatsko priključi ali odključi, odnosno začneja ali preneha delovati in tako vedno postavlja potrebno temperaturo. Te hladilnice imajo prednost, da so stroški pogona pri njih minimalni. Po informacijah lastnika tvojnice se izdelujejo te hladilnice v raznih velikostih za gospodinjstva, mesarje, gostilne, hotele, mlekarnice in sl.

Industrija. je naslov knjigi, ki jo je izdal znani lastnik reklamnega podjetja

J. Maček
Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v oblekah in površnikih najcenejši

Reklama »Saturn« g. Leonov. Knjiga vsebuje po strokah urojene naslove industrije ter naslove večjih trgovskih in obrtnih podjetij v Dravski banovini. Adresar je našel takoj mnogo interesntov, zlasti so ga mnogo pokupili na velesejmu, saj nam pričrtnih adresarjev vedno nedostaja. Trgovski krogom bo zato prav dobro došel. G. Leonov, ki je izdal že mnogo koristnih in potrebnih reklamnih in drugih almanahov, je tudi z izdajo gornjih naslovov v letni brošuri prav ustregel trgovskim krogom. Adresar stane 30 Din in se naroča pri tvrdki Reklama »Saturn«, Ljubljana, Gosposvetska cesta 5.

Dr. Horowitz, Zagreb, Praška ulica 8, zdravi z žarky visoke napetosti. Hochfrequenzstrahlapparat (original Zeileis).

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in skrobilno perilo v najlepšo izvršitev.

ITO — zobna pasta najboljša!

Iz Ljubljane

Angleški gostje v Ljubljani. V spremstvu ge. Jerasove, prevajalke Cankarja v francoščino in angleščino, in g. prof. Jerasa je obiskalo naše uredništvo troje uglednih gostov iz Anglije: ga Julija Chattertonova, znana prijateljica jugoslovenske glasbe in angleška skladateljica, s svojim soprogom g. Frederickom Chattertonom, arhitektom, izdajateljem časopisa »Specification«, ter g. Tovele-Stott, stalni sodruknik »Morning Post« in drugih angleških listov. Ga. Chattertonova o kateri je »Jutro« nedavno pričelo daljšo beležko, je prispela v Jugoslavijo za mesec dni. S svojim soprogom namerava prepotovati našo državo od Ljubljane do Bitolja. Pri tem bo zopet pridno beležila naše glasbene motive in obenem poročala o svojih vtisih za »Daily Telegraph« in druge liste. Kakor nam je v razgovoru izjavila, se je moral njen koncert, oziroma predavanje z jugoslovenskimi glasbenimi motivi, ki ga je priredil londonski radio, petnajstkrat pomniti. Za jesen je g. Chattertonovo povabila univerza v Nottinghamu, na kateri kakor znano deluje tudi naš odlični rojak g. prof. Janko Lavrin, da priredi tri predavanja o jugoslovenski glasbi. G. Tovele-Stott potuje po Evropi na kolese. Posebno ga zanimajo vprašanja Srednje Evrope in Balkana, o katerih pripravila daljše delo. Goste iz Velike Britanije, zlasti pa go. Chattertonovo kot iskreno prijateljico našega naroda, toplo pozdravljamo na jugoslovenskih tleh!

Dvojni jubilej praznuje danes uradnik Pokojniškega zavoda g. Anton Cotar, rodom iz Škrbine na Primorskem. G. Cotar ima danes svoj 50. rojstni dan in 30 letnico požrtvovalnega in uspešnega delovanja v raznih narodnih društvih. Že v svojem domačem kraju se je vneto udeleževal kot Sokol in odbornik Branega društva, v Ljubljani pa že mnogo let deluje pri Sokolu I, pri šempeterski podružnici CMD, v društvu »Soča«, pri podružnici Udruženja vojnih invalidov itd. Jubilant spada med skromne, a požrtvovalne ljudi. Iskrene čestitke k njegovemu jubileju!

Javne produkcije ljubljanskih konservatoristov bodo tudi letos ob koncu šolskega leta. Te produkcije bodo nekaka revija letoletnega dela naše najpomembnejše glasbene šole. Nastopijo gojenci solpevskega, instrumentalnega in kompozitorskega oddelka. Izvajala se bodo dela vseh svetovnih literatur, med njimi pa tudi dela, ki so jih v teku študija napisali gojenci konservatorija ter jih tudi našadurajši pod vodstvom svojih profesorjev. Prva javna produkcija konservatoristov bo danes 12. t. m. ob 20. Filharmonični dvorani. Nastopili bodo gojenci klavirskega oddelka profesorjev gg. Antona Ravnika in Ivana Noča, violinskega oddelka profesorjev gg. Karla Jeraja in Jana Šlaisa, solpevskega oddelka ravnatelja g. Hubada, ge. Foedrerspergove in ge. Wistinghausnove, oddelka za instrumentalno glasbo gg. Berana in Launa. Opozarjamo na to prvo javno produkcijo in vabimo k obilnemu posetu. Druga produkcija bo v torek 17. ob 20. Sedeži po 5 Din in stojšča po

Genis raketi:
Arta Spezial,
Arta D. M., Arta
in žoge Spalding
samo pri 7212
D. Magdič, Ljubljana

PEGE odpravi hitro in brez sledu
„CREME ORIZOL“
Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Depot: Cosmochemia, Zagreb. Smitčiklasova 23. Telefon 49-99.

Pravo Niggerol (Patent št. 5922) olje ali krema za solnčenje in masažo se ne prodajata odprto, temveč le v originalnih steklenicah po Din 12, tubah po Din 15 ali škatlicah po Din 8 z varnostno znamko »ZAMOREC« in imenom Niggerol. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

SOKOL V MOSTAH
priredi v nedeljo 15. junija ob 3. popoldne

vrtno veselico s plesom
na senčnatem vrtu g. Košaka v Mostah (Vodmat). 8708

2 Din so v predprodaji v Matični knjizarni. Istotam se dobi podroben program.

Iz opere. Drevi bo opera zaprta, v petek pa se bo pelo Bravničarjevo »Pohujšanje v dolini Sentiljorjanski« za red A.

Dan ruske kulture. Ruska Matica, katere pokrovitelj je Nj. Vel. kralj Aleksander, priredi v nedeljo 15. t. m., na Dan ruske kulture in ruskega vojnega invalida, ob 20. uri v beli dvorani hotela »Uniona« literarno-muzikalni večer, na katerem bodo sodelovali člani Narodnega gledališča v Ljubljani. Na ta večer so vabljni vsi prijatelji ruske kulture.

»Ljubava« z Elizabeto Bergnerjevo je prekrasen film, ki je svojčas navdušil vse gledalce. Ganljiva tragedija, podana z divno igro lepe igralkice, pretrse vsakega človeka. Film bo predvajal danes ljudski kino v Ljubljanskem Dvoru ob 4., pol 8. in 9. zvečer ob najnižjih ljudskih cenah: 2, 4, 6 in 8 Din.

Ustanovni občni zbor Podpornega društva finančnih uslužbencev bo v nedeljo 15. t. m. ob 9. zjutraj v salonu restavracije pri Košaku na Poljanski cesti. Opozarjamo vse nameščence na ustanovitve le humanitarne-socialne institucije, ki bo obsegala bolniški, pogrebni in kreditni sklad. Člani bodo lahko poleg aktivnih in upokojenih državnih nameščencev tudi drugi javni uslužbenci, njihovi svojci, vdove in otroci javnih nameščencev.

Sokol II. v Ljubljani priredi v nedeljo 15. t. m. (v primeru slabega vremena 19. t. m.) javni nastop, združen z otvoritvijo novega poslopja, na letnem telovadšču na Prulah. Telovadne točke bodo izvajali vsi oddelki, pri katerih bo sodelovala godba 40. pehotnega polka Po telovadbi prosta zabava s plesom. Vabimo vsa društva, članstvo in vse ostalo občinstvo na ta naš nastop pred zletom v Beograd.

Osrednje društvo nižjih poštinih in braziljanskih uslužbencev, kraljeva skupina Ljubljana, se najtopleje zahvaljuje vsem cenjenim obiskovalcem za obisk tjembole.

Maturante-ke VIII. a in b l. drž. gimnazije v Ljubljani iz leta 1920 vabim, da mi sporoče svoje naslove in želje glede proslave 10 letnice mature. — Zupan Josip, Ljubljana, Miklošičeva cesta 11.

Mestni gradbeni urad ne bo uradnoval 20. in 21. t. m. zaradi snaženja uradnih prostorov.

V mestni klavnicji se bo v četrtek 12. t. m. ob 15. na prosti stojnici prodajalo svinsko meso.

Čudna nesreča ob progi. Predsnočnim se je pripetila na stranski progi ob gorenjskem kolodvoru nenavdna nesreča. Ob tem času so v bližini skladišča premikali vagon in sestavljali tovorni vlak. Pri premikanju je stroj odbil dva vagona na takozvani tivolski tir v smeri proti poslopju ambulante državnih železnic. Ker je tam stalo več vagonov, sta prva dva vagona premaknila tudi ostale za kak poldrug meter. Kmalu zatem je šel premikač Ivan Strekelj na tir, da bi odklopil vagon, ko je nenadoma opazil ob progi neznan žensko, slečeno do pasu, ki je imela levo nogo močno razmesarjeno. Istočasno je Strekelj opazil smukniti izpod vagona neznanega moškega, ki je zbežal proti cesti. Ker je ženska stokala in je Strekelj videl kri, je urno pohitel obvestiti o dogodku prometnega uradnika, ki je telefoniral po reševalni avto, nakar so žensko z razmesarjeno nogo odpeljali v splošno bolnico. Kakor se je ugotovilo pozneje, je bila to 30 letna služkinja Neža V., ki se ga je v družbi plesarja Rajka O. pošteno navlekla nekje v Šiški, nakar sta ponoci zašla med vagona za ambulanto, kjer se je pripetila nesreča.

Nezgodna na Celovski cesti. Predvčerašnjim popoldne se je pripetila na Gosposvetski cesti med velesejmiščem in železniško ambulanto hujska nezgoda. Takrat je peljal po cesti v smeri proti Gosposvetski cesti posestnik Jože Judež na enovprežnem vozčku razno prtljago. Nenadoma pa se mu je pri vozu snelo kolo in je Judež skočil za njim. Baš tedaj pa je pripeljal za njim neki avtohus, ki je Judežja podrl po tleh. Judež se je močno potikal po glavi in na nogah. Morali so ga prepeljati v splošno bolnico.

Nesreča v rudniku. Včeraj so pripeljali v splošno bolnico rudarja Janeza Sušnika, ki se je ponesrečil v rudniku kaolina v Črni pri Kamniku. Ko je ob 8. zjutraj delal v rovu, se je zrušilo nani nekaj tramov ter mu prizadelo hude nozdrne poškodbe. Nabrže mu je pretrgalo tudi črevesje. Stanje nesrečnega rudarja je nevarno, a je še vedno upanje, da bo ostal pri življenju, ker se mu je hitro nudila zdravniška pomoč.

Hudobna poškodba. Trgovec E. Adamič je prijavil policiji zlobno poškodbo, ki jo je zagrešil doslej še neizsleden storilec. Imenovani je spravil predvčerašnjim v vežo hiše 7. v Selenburgovi ulici svoje novo kolo. Po svoji vrtnitvi je pa ugotovil, da sta na kolesu prerezana oba plašča.

Tatvine koles. Te dni je neznan storilec odpeljal z gostilniškega vrta Josipa Cottiča na Šmartinski cesti Stanku Prebričiču z Vira kolo znamke »Waffenrade«. — Marjan Šilović je naznačil, da mu je nekdo odpeljal predspojnim kolo izpred Ravbarjeve gostilne v Staničevi ulici. Tretje kolo je bilo ukradeno predvčerašnjim Josipu Ketteju iz kleti hiše št. 3 na Aleksandrovi cesti. V vseh primerih so ostali tatovi doslej še neizsledeni.

Okradena pri fotografu. Modistka Pavla Drnovškova iz Zazorja je imela predvčerašnjim opravka pri nekem fotografu v Kolodvorski ulici. Ko je odšla Drnovškova v atelje, je pustila zunaj v predsohi aktovko z raznimi predmeti in ročno torbico. Kratko odsotnost fotografa in Drnovškove pa je izrabil neznan tat in aktovko z vso vsebino odnesel.

Posebno pozornost je vzbujala na letošnjem jubilejnem velesejmu v paviljonu E krasna razstava pohištva: ena gosposka soba iz orehovega in ena spalna soba iz avstralskega lesa, najmodernejši

izdelki, ki jih je napravila naša domača tvrdka I. Dogan, Ljubljana, Dunajska c. 17. To solidno in precizno delo je res občudovanja vredno. Tvrdko najtopleje pripočamo.

Iz Celja

Celjski mestni magistrat poziva celjsko prebivalstvo, naj danes med 14. in 15. uro popoldne polnoštevilno prisostvuje svečanemu pozdravu rumunskih avtomobilistov na Vrazovem trgu poleg nove hiše pri »Kroni«. Pri pozdravu bodo sodelovale deputacije Sokolstva, gasilcev, drugih društev, mestne občine itd. Svirla bo pri pozdravu železničarska godba, šolska deca pa bo okrasila goste s cvetjem. Rumunski avtomobilisti se v Celju ne bodo ustavili.

Opera predstava v gledališču bo v petek 13. t. m. ob 20. in sicer Verdijev »Rigoletto«, ki bo v njem pela Gilda slavna koloraturna sopranistka ga. Tinka Vesel-Pollova, Maddaleno in Rigoletto pa bivša odlična člana mariborske opere ga. Zamejč-Kovičeva ter g. Nerač kot gost.

Cvetlični dan Rdečega križa. Tukajšnje društvo Rdečega križa bo priredilo v soboto 14. t. m. v Celju cvetlični dan. Namen društva je meščanom itak dobro znan in je zato upati, da ne bodo odklanjali prodajalk, ki bodo prodale cvetlice na vseh cestah in srehajališčih in tudi po hišah.

Zaključek pouka na celjski gimnaziji Preteklo soboto je celjska realna gimnazija zaključila tekoče šolsko leto. V torek so se pričeli na gimnaziji višji in nižji tečajni izpiti. Maturitetni komisiji predseduje vseučiliški profesor g. dr. Radojčić iz Ljubljane.

Zanimiva razstava na celjski gimnaziji. Včeraj, danes in jutri je odprta na celjski realni gimnaziji v risalnici razstava risarskih izdelkov in ženskih ročnih del dijakov in dijakinj tukajšnje gimnazije. Vsi, ki se zanimajo za napredek naše mladine, so k obisku iskreno vabljeni.

Izzivanje. V Liscah pri Celju ima neka posestnica na svoji hiši še vedno napisno tablo s kraljevo označbo: Leisberg. Baje je dala lastnica to tablico pred kratkim nanovo prebarvati. Mislimo, da bi podobna izzivanja lahko izstala.

Popadljiv pes. Predvčerašnjim je ponadal neznan pes v Petrovčah pri Celju 72-letno beračico Terezijo Prevrškovo in jo ugriznil v desno stegno in na desnini rami. Iztrgal li je na obeh mestih no znaten kos mesa in je morala Prevrškova poiskati zdravniško pomoč v celjski bolnici.

Arretirana tatlica. Predvčerašnjim je celjska policija arretirala 23 letno poljsko delavko in nepoboljšljivo tatlico Ivančo Š., ki je odnesla svojemu delodajalcu v Medlogu razno obleko v času, ko ni bilo nikogar doma. V službi je bila šele tri dni. Po zaslišanju je bila izročena sodišču.

Iz Maribora

Zborovanje mariborskih gospodarstvenih krogov, sklicano od Gremija trgovcev in Zveze obrtnih zadrug, se je vršilo v torek zvečer v veliki dvorani hotela Orel. Predaval je g. Weixl, ki je uvodoma konstatiral, kako težke izgube zaznamuje Maribor v gospodarskem delu z ukinitjem odnosno prenosom raznih uradov in institucij, dočim so davki še večji. Posledica 700 eksekucij na en dan med obrtniki in trgovci! Referent g. Žagar od zbornice TOI je pokazal nekaj praktičnih poti v obrambo proti previsoki odmeri davčnim, enako tudi g. Meglič. V debato so posegli gg. Bureš, Vahtar, Dračar, Pinter itd. Zlasti se je obširno razpravljalo tudi o nameri občine, da uvede občinsko trojarno. Vsi govorniki so se izrekli proti temu. Izvoljen je bil štiričlanski odbor, ki naj naprav davčnim oblastvom varuje interese posameznih davkoplačevalcev. Dolžnost davkoplačevalcev samih pa je tudi, da se pravočasno pobrigajo pri članih davčnih odborov in spodbijejo z dokazi v rokah neupravičene davčne odmere.

Avtobusne zveze s kopališčem. Na dan otvoritve mestnega kopališča na Mariborskem otoku, dne 15. t. m. se uvede stalna avtobusna zveza od Glavnega trga do gramozne jame na Koroski cesti do kilometra 2. Avtobus bo vozil ob nedeljah in praznikih od 8. zjutraj in ob delavnikih od 10. ure, vsake pol ure. Zadnji voz odhaja ob nedeljah in praznikih od gramozne jame ob 21., ob delavnikih ob 20. uri. Ob slabem vremenu odpadejo navedene vožnje. Vozna cena za osebo in smer 1.50 Din. Da se omogoči enostavna in hitra manipulacija, se bodo izdajali vozni listki po službujočih soferjih in po blagajni avtobusnega podjetja v Plinarniški ulici št. 9 od 8. do 12. in popoldne od 2. do 5. ure. Izdajali se bodo bloki po 10 listkov za skupno ceno 15 Din. z veljavnostjo samo za vožnje na zgoraj navedeni progi.

Zanimive številke o gradnji kopališča na Mariborskem otoku. Impozantno javno kopališče na Mariborskem otoku, ki bo slovesno otvorjeno v nedeljo, dne 15. t. m., je zahtevalo ne samo težkih finančnih žrtv, ampak tudi napornega dela. Naj navedemo samo nekaj števil, ki pričajo dovolj jasno, kaj vse se je uporabilo za gradnjo tega največjega kopališča v naši državi. Z delom se je pričelo 20. maja 1929 in je bilo od tega dne stalno zaposlenih povprečno po 150 delavcev, ki so delali 8 in pol mesecev po 10 ur na dan. Delalo se je deloma tudi ponoči. V celoti se je za gradnjo uporabilo okoli 60 vagonov cementa, 800 vagonov gramozna in kamena, 15 vagonov lesa in 5 vagonov železa. Zabilo se je približno 300 pilotov in prekopalno 10.000 kubičnih metrov zemlje. Delo samo je bilo jako težavno, ker je bil dotok vode na krajih, ki leže pod dravsko gladino, vsled bližnje reke izredno močen. Dno temeljev jame pri skalnatem stolpu leži približno 2.5 m pod dravsko gladino in je v spodnje gramozaste plasti zasidrana še s piloti. Dno samo je v tem delu

135 cm debelo. Taka konstrukcija je bila potrebna, da se lahko bazen za plavalce tudi pri višjem stanju Drave popolnoma izprazni in očisti, ne da bi obstajala nevarnost, da bi pritisk vode od spodaj na dno slednje dvignil. Razen čistilnika, čegar temelji segajo do gramoza, je vsa zgradba fundirana na svizhu, ki tvori na otoku 4-5 metrov debelo zgornjo plast. Visoke stave kakor tudi stene bazenov stoji na pilotih. Naj končno se omenimo, da se pri izpraznjevanju zgradbe ves čas ni pripetila nobena večja nesreča, razen manjših poposkodb posameznih delavcev, ki so pri vsaki večji zgradbi skoro neizogibne. Ponesrečil v pravem pomenu besede pa se ni nihče.

a- Iz gledališča. Danes se ponovj nad vse zabavna tatinska komedija »Bobrov kožu« za ab. C. — Izredno zanimiva in napeta drama znanega dramatika Wedekinda »Zemski duh« se pripravila kot poslednja premijera v letošnji sezoni. — P. t. gledališke abonente uljudno opozarjamo, da blagovolijo čim prej poravnati svoje zaostanke pri gledališki blagajni.

a- V gostilničarski nadaljevalni šoli so v torek 10. t. m. napravili teoretični in praktični izpit: absolventki Ljudmila Kekova in Roza Raderjeva ter absolventi Josip Mulej, Anton Nevečja in Drago Stipančič, prvi dve z odličnim, ostala dva s prav dobrim eden z dobrim uspehom. Teoretični del izpita se je vršil na šoli in je trajal tri ure, praktični pa v hotelu Orel. Prisostvovali so poleg učiteljskega zbora pod vodstvom g. ravnatelja Škofa tudi člani šolskega odbora in odbora zadruga. Vsi absolventi so pokazali mnogo znanja. V hotelu Orel so absolventi pripravili vse potrebno za mal banket, pri katerem so jim g. Zemljič kot predsednik zadruga, ravnatelj g. Škof in g. dr. Senjor v imenu Tujskoprometne zveze poleg čestitk izpregovorili tudi lepe in koristne besede za pot v življenje.

a- Iz policijske kronike. V torek popoldne je stražnik pri mestnem semenišču prijel živinska trgovca R. od Sv. Lovrenca na Dravskem polju, ki je naložil na svoj mali voz v še manjšo kletko štiri teleta, tako da so živim noge in glave visele čez in so se zelo mučile. Takšne brezsrčne že bi bilo treba eksemplarno kaznovati. V torek zvečer pa se je Ivan Š. od Sv. Barbare v Slov. goricah, ki je v diru pri vozičih z dvorišča gostilne Pri zlatem konju na enovprežnem vozu, zaletel v ročni vozniček, s katerim je vozila tam mimo Elizabeta Čepetova iz Čvetilne ulice. Vozniček je bil popolnoma zdrobljen in Čepetova je imela tudi obdelko raztrgano. — V torek je detektiv na državnem mostu v zadnjem hipu zabil, da ni ustretil zabojni nameščence F. J. Spravili so ga na stražnico, kjer se je odpočil in nato odšel domov. Oorožje so mu iz previdnosti odvzeli.

Iz Trbovelj

a- Priprave za vseskoljski zlet. Naš Sokol se pridno pripravja za vseskoljski zlet v Beogradu. Ponaša se naš Sokol z lepim številom izbornih telovadcev, ki bodo gotovo prav častno zastopali naše, po krivici tako razupite Trbovelje. Je pač to uspeh dvajsetletnega napornega in smotnega dela. Na Trbovlje se rado gleda kot na nekako gnezdišče prevratnih in protidržavnih elementov, zato je potrebno, da se vseskoljskega zleta udeležijo čim častnejše število Trboveljčanov, predvsem telovadcev, da pokažejo prestolnici, da je sokolska ideja v naši dolini dobro udominjena in z njo tudi ideja narodnega in državnega edinstva. Izlet bo zvečan z velikimi stroški in težko jih bo zmogel Sokol sam. Bilo bi potrebno, da oni, ki jim je pri srcu dober glas našega kraja in ki jim sredstva to dopuščajo, podpro naše društvo tudi gotovo, da bo zamoglo poslati v Beograd čim večje število telovadcev. Z dobrim zgledom prednjači društveni podstarosta g. Pavlin, ki je daroval v ta namen 5000 Din. Da bi našel mnogo posnemalec!

a- V Francijo. Tudi Dukičevi delavci se odpravljajo v Francijo. Včeraj sta iskala informacij na občini dva Dukičeva delavca Hrvat, ki bi rada odšla v Francijo za zaslužkom.

Iz Ptujja

a- Sreča v nesreči. Te dni sta se pripetili v Ptuj dve nesreči z motornimi vozili, ki bi bili lahko usodni, če ne bi pomagalo srečno naključje. Trgovca S. se je vozil z motorjem, v prikolici pa je sedela neka dama. Na ozkem cestnem ovinku se mu je pokvarila os motorja in vozilo se je sesedlo s tako silo, da je eno kolo odletelo tako daleč proč, da so ga komaj našli. Motociklist in njegova spremljevalka pa sta ostala pri tem nepoškodovana. Motociklist M. pa se je vozil z visokolescem T., ki je sedel v prikolici, v Rogoškem Slatinu. Na Ledini je prišlo do karambola z nekim kolesarjem, ki je napadel no vozil, in je pri tem zagnalo visokolesca T. iz vozila daleč na onostran ceste. T. si je pri padcu prebil lobanjo in dasi se je videla poškodba na prvi pogled zelo nevarna, se je pozneje vendarle ugotovilo, da ne bo zlih posledic.

Iz šoštanja

a- Zborovanje učiteljskega društva za šoštanski okraj je bilo 5. t. m. v Velenju. Podpredsednik Relec je podal poročilo o važnih stanovskih zadevah. Izvoljeni so bili delegati za pokrajinsko skupščino v Novem mestu in za glavno skupščino v Beogradu. G. Mišček je imel predavanje: »Raziskovanje domačije.«

a- Sokolsko društvo vabi članstvo, da se v običnem številu udeležijo žunega zleta v nedeljo 15. t. m. v Celju. Voznja četrtniška. Telovadci se odpravijo s prvim jutranjim vlakom, ostali udeleženci na ob 13. Vrtnitev z zadnjim večernim vlakom.

a- Napredek v obrtništvu. Tukašnik nekovski mojster z. Delont je postavil v svoji hiši, ki jo je kuniel sivočrtno od Obrtne hranilnice, moderno urejeno parno peč. Nova peč je izdelale tvrdke »Paropeč« v Zagrebu, ki je v Šoštanju in še daleč na okrog edina te vrste.

GOSPODARSTVO

Redne paroplovne linije z Južno Ameriko in Španijo zasigurate

Iz Beograda poročajo da sta bili te dni odobreni dolgoročni pogodbi med našo državo na eni strani in paroplovnima družbama »Jugoslavenski Lloyd« in »Oceanija« na drugi strani. Pogodbi sta sklenjeni na 10 let in urejata medsebojne obveze glede redne trgovske paroplovne linije med našimi lukami in Južno Ameriko, ki jo bo vzdrževal »Jugoslavenski Lloyd« in glede rednih paroplovnih linij med našimi lukami, Španijo, Levanto in Kanarskimi otoki, ki jih bo vzdrževala »Oceanija«. Ti dve pogodbi pomenita velik korak naprej v razvoju našega pomorstva, ki je velike važnosti za razvoj naše trgovine s Španijo in Južno Ameriko. Potreba uvedbe redne pomorske zveze s Španijo je postala posebno aktualna po uveljavitvi jugoslovensko-španske trgovinske pogodbe. V tem pogledu si je pridobil velike zasluge naš častni konzul v Barceloni in direktor družbe »Hispano - Jugoslava« gosp. Ivan Kružič-Turina. S pogodbo, ki se nanasa na redno linijo z Južno Ameriko, pa je povoljno rešeno vprašanje, o katerem se je razpravljalo že dolgo vrsto let.

»Jugoslavenski Lloyd« se je v pogodbi obvezal, da si bo nabavil šest novih velikih prekoceanskih parnikov z 10.000-14.000 tonami in 10-12 milj brzine na uro, dočim si bo »Oceanija« nabavila štiri prekoceanske parnike s 3000-3500 tonami in z brzino od 14 milj. Na podlagi teh pogodb je pričakovati, da se bo naša mlada in napredujoča trgovska mornarica znatno pomnožila, in sicer z velikimi prekoceanskimi edinicami. To je zlasti razveseljivo, ker je doslej šlo največ našega pomorskega izvza preko tujih ladij. Oceanija bo s svojimi manjšimi specialnimi edinicami vzdrževala 15-dnevno brzo paroplovno linijo med našimi lukami in Španijo, dočim bo Jugoslavenski Lloyd uvedel nabirže vsakome sečno zvezo z Južno Ameriko.

a- Nevarno poslabšanje naše trgovinske bilance s Čehoslovako. »Prager Presse« od 11. t. m. objavlja pod naslovom »Opozorilni glas.« Jugoslavija urgira tarifno pogodbem v daljšem izveščju naš članek o nevarnem poslabšanju naše trgovinske bilance s Čehoslovako iz binkoštnih številka. K članku se dodaja, da je k izvajanju organa one države, ki smo ji politično najbližji in naroda, ki ga najbolj ljubimo, je prištevati, da imajo tudi vsi uvidelvi v Čehoslovaki v roki, naj gre najznejše političnemu sodelovanju roko v roki tudi najznejše gospodarsko sodelovanje. Naši zavezniki (Jugoslavo) pa naj bi imeli tudi razumevanje za notranje težkote, ki so doslej onemogočile sklenitev tarifne pogodbe. »Prager Presse« je prepričana, da bo kmalu prišel do sporazuma v pogledu tarifne pogodbe prosti.

a- Pobijanje neljalne konkurence. Glede na številna vprašanja v pogledu izvajanja zakona o neljalni konkurenci, ki je stopil v veljavo 11. maja t. l., je trgovsko ministristvo izdalo pojasnila h posameznim važnim določbam tega zakona. V tem pojasnilu se zlasti opozarja, da se po uveljavitvi zakonu smatra vsako označje blaga v tujem jeziku brez jasne oznache izvora kot neistinito in nikakor ni več dovoljeno. To velja tudi za podružnice velikih inozemskih tvrdk, ki blago izdelano v naši državi, stavljajo v promet pod imenom ali znakom inozemske firme, ne da bi bilo razvidno, da je blago izdelano v naši državi, kar povzroča zmedo. Pravi izvor takega blaga mora biti točno označen. Kakor znano je po zakonu o pobijanju neljalne konkurence tudi prepovedano obljubljati ali dajati v svrhu privabljanja kupcev nagrade v denarju, v blagu ali v drugi obliki, ne glede na način dobivanja take nagrade. Kot dajanje nagrad v smislu neljalne konkurence se smatra izdajanje blaga za tako nizko ceno, ki ne stoji v nikakem pravem razmerju z vrednostjo blaga. Ker pa so se številna podjetja, ki dajejo v promet blago s premijami, obrnila na trgovinsko ministristvo, da se jim podaljša rok za likvidacijo takih poslov, v katerih je pogosto vloženo precej kapitala, je trgovsko ministristvo v sporazumu z notranjim ministristvom izdalo vsem oblastvom notranje uprave, v čijih delokrog spada kaznovanje takih prestopkov, navodila v tem smislu, da se v vseh primerih, v katerih je bilo blago prodano s premijami posrednikom (trgovcem) pred uveljavitvijo zakona o pobijanju neljalne konkurence (pred 11. majem), lahko to blago razproda odnosno razpeča konsumentom še nadalje v 6 mesecih po uveljavitvi zakona. To pa ne velja za blago, ki je bilo naročeno po 11. maju. Po 11. novembru pa je prepovedano vsako prodajanje blaga s premijami četudi je bilo prodano odnosno dostavljeno posredniku v trgovini (trgovcu) pred 11. majem t. l.

a- Privilegirana agrarna banka in Slovenija. Na sobotni sedni uravnega odbora Privilegirane agrarne banke ki je v glavnem razpravljala o prošnji za posojila od strani južnosrbskih producentov riža, onija in bombaža, je bilo tudi sporočeno, da je bank

ka zadnje dni prejela večje število prošenj tudi iz Slovenije. To so prve prošnje iz Slovenije, ki se doslej ni zanimala za posojila pri tej banki. Kakor je videti, je znižanje obrestne mere za posojila (za 1,5 %) pri Priv. agrarni banki omogočilo tudi slovenskim interesentom, da se sedaj obračajo za posojila na ta zavod. To velja v prvi vrsti za kmetovalce v severno - vzhodnem delu bivše mariborske oblasti, ki jim sedaj znizana obrestna mera posojil pri Privilegirani agrarni banki bolj konvenira, dočim so po našem mnenju v bivši ljubljanski oblasti posojila pri posojilnicah v splošnem še vedno cenejša.

a- Nove lokomotive. Strokovna komisija prometnega ministristva je te dni prevzela 30 normalnotirnih lokomotiv za brzovlake z 8 osmi, ki jih je dobavila Nemčija na račun reparacij. Ministristvo bo nove lokomotive lakoj razporedilo po direkcijah, tako bodo že 15. t. m. stavljene v promet. V kratkem bo prispel tudi velik transport na račun reparacij dobavljenih tovornih in potniških vagonov za normalni kakor tudi za ozki tir.

a- Sprememba firme. Kraljeva banska uprava draveke banovine je Tiskarskemu in litografskemu zavodu, knjigovoznici in založništvu I. Blasnika nasl., dejniški družbi v Ljubljani dovolila spremembo firme v »I. Blasnik nasl., univerzitetna tiskarna, litografija in kartonža, d. d. v Ljubljani.«

a- Občni zbori. Tekstilana, d. d., tovarna sukna v Kočevju 26. t. m. ob 16. v dvorani Zadruga gospodarske banke v Ljubljani; Zadruga elektrarna, r. z. o. z. v Trbovljah 26. t. m. ob 16. v dvorani Sokolskega doma; Zbor rudarskih družabnikov rudarske družbe »Wocheinjt« 24. t. m. ob 9. dopoldne v hotelu Sv. Janez ob Bohinjškem jezeru (razširjenje obrata, nabava potrebnih sredstev, prenos sedeža iz Ljubljane v Bohinjško Bistrico); Jugoslovsko-jugoslovensko-čehška tekstilna industrija, d. d. v Kranju 23. t. m. ob 12. v družbenih prostorih v Kranju.

a- Dobave. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave žag; do 26. t. m. pa glede dobave meril za pražice itd. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 28 m verzij, 800 m plinovitih cevi in 400 kg kalicijevega kama; do 26. t. m. glede dobave 20.000 kg moka, 2000 kg riža, 1000 kg koruznega zdroba, 2000 kg bučnega olja in 2500 kg koruze v zrnu; do 30. t. m. pa glede dobave ročnih gasilnih aparatov, avtomatičnih razkopilcev za vodne erpalke, 2500 komadov podložnih plošč, 5000 komadov stezačev in 5000 komadov tirefond - vijakov. Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave slavnice, odej in rjuh. Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik (Srbija) sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 230 m jamskega kabla. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 27. t. m. ponudbe glede dobave raznega usnja za sedlarje ter glede dobave strokovnih časopisov in knjig.

BORZE

11. junija.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji; večja potreba je bila v devizah Praga in Pariz. Tečaj deviz so zaradi ponovne okrepitve švicarskega franka nekoliko popustili. Tako je deviza Newyork nazadovala od 167,50 na 56,46, deviza Praga od 167,90 na 56,79, deviza London od 275,05 na 274,80 itd.

Na zagrebškem efektne tržišču je danes Volna škoda nekoliko popustila. Za aranžma se je trgovala po 433 - 433,25, za kaso po 433 - 433,125 in za julij po 433. Investicijsko je bilo zaključeno po 87,15 in 87,50. V Blazovlju posojilni ni bilo prometa. Med bančnimi papirji se je Ljubljanska kreditna okrepila na 122 den. Promet je bil v Jugo banki po 78,5 v Zemaljski po 138, v Slaveku po 72, v Danici po 113 in v Dubrovački po 398.

Devize in valute.
Ljubljana, Amsterdam 22,74, Berlin 13,4825-13,5125 (13,4975), Bruselj 7,8959, Budimpešta 9,8987, Curih 1094,4-1097,4
Zagreb, Amsterdam 22,74, Dunaj 796,42 do 799,42, Berlin 13,4825 - 13,5125, Bruselj 789,59, Budimpešta 989,87, Milan 295,207 do 297,207, London 274,40 - 275,20, Newyork ček 56,36 - 56,56, Pariz 221,11 do 223,11, Praga 167,39 - 168,19, Curih 1094,4 do 1097,4.

Curih, Zagreb 9,1250, Pariz 20,2650, London 25,0725, Newyork 516,05, Bruselj 72,05, Milan 270,22, Madrid 62, Amsterdam 207,45, Berlin 123,1250, Sofija 3,74, Praga 15,3050, Varšava 57,90, Budimpešta 90,90, Bukarešta 3,0650.

Efekti.
Ljubljana, 8% Blair 97,5 bl., 7% Blair 86,5 bl., Celjska 160 den., Ljubljanska kreditna 120 den., Praštediona 905 den., Kreditni zavod 170 den., Stavhna 40 den., Vevče 117 den., Ruše 270-280.
Zagreb, Državne vrednote: Volna škoda aranžma 433 - 433,5, kasa 433 - 433,125, za julij 433 - 433,5, za december 433 do 435, investicijsko 87,5 - 87,75, agrarne 54,5 - 55, 7% Blair 85,5 - 85,75, 8% Blair 96,75 - 97,5, 7% Drž. hip. banka 84,75 do 85; bančne vrednote: Praštediona 900 do

907,5, Jugobanka 78,5 - 79, Union 196 do 197, Narodna 8300 - 8450, Srpska 180 do 185, Zemaljska 134 - 137, Ljubljanska kred. dila 122 del., Poljo 58 - 59; industrijske vrednote: Narodna šumska 26 den., Gutmann 160 - 170, Slaveke 72 - 74, Slavonija 200 - 205, Danica 112 - 113, Sečera na 380 - 385, Brod vagon 111 den., Vevče 120 den., Isis 32 - 36, Dubrovačka 398 do 400, Oceanija 200 den., Trbovlje 433 - 435.
Beograd, Volna škoda 443,5 - 445, za november 436 zaklj., investicijsko 89,5 zaklj., 7% Blair 86,75 zaklj., Narodna 8320-8400.

Blagovna tržišča

Jaja.

a- S tržišča jaja. Zaradi nastopa vročine je na inozemskem tržišču jajc nastopila mlačnejša tendenca in se cene nekoliko nazadovale. V zadnjem času se je izvoz razvijal zlasti v Nemčijo, kjer je vprašanje povišanja uvozne carine za jaja še vedno negotovo. Pri nas plačujejo izvozniki sedaj sveže blago po 70 par za komad.

Les.

a- Ljubljanska borza (11. t. m.) Tendenca za les nespremenjena mlačna. Zaključen je bil 1 vagon letvic in 1 vago tesane hrastovine in jelovine. Povpraševanje je za naravne bukove obrobjene plohe (tombante, I, II, III, od 2 m dolžine avzgor, medija 21/22 cm, v debelinah 38, 48, 60 in 80 mm, skupaj 100 kub m), nadalje za večjo množino bukovih metlišč (27 x 27 mm, dolžine 1-1,10 m) in za bosanski oreh (večja množina črne kakovosti, od 70 cm navzgor).

Žito.

a- Chicago (11. t. m.) V skladu s tržiščem v Winpegu je danes pri slabi tendenci popustila pšenica za julij na 104 1/2 in koruza na 80 in ena osminka centa.

a- Ljubljanska borza (11. t. m.) Tendenca za žito mlačna. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slov. post., mtev. tar. plač. 30 žni): baška, 50 kg po 262,50-265, 78 kg po 257,5 - 260, 77 kg po 250 - 252,5; rž: baška, 72/73 kg po 197,5; koruza: baška, promptna po 150-152,50, za junij po 155-157,50; ječmen: baški, 62/63 kg po 162,50-165; oves: baški po 185-190; moka: »Og« fco Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 410-415.

a- Novosadska blagovna borza (11. t. m.) Tendenca slabješa. Promet: 20 vagonov pšenice, 2 vag. moka, 3 vag. otrobov, 23 vagonov koruze in 1 vagon ovesa. Pšenica: baška, 77 kg 207,5 - 210; 78 kg 210 do 212,5; gornjebanška, 78 kg 210-212,5, gornjebanška in banaška, Tisa, šlep, 78 kg 215 - 217,5; sremeska, 77 kg 190 - 192,5. Ječmen: baški, 63/64 kg 107,5 - 112,5. Oves: baški in sremski 125 - 130. Kuruza: baška in sremeska 95 - 97; ladja Dunav 100 - 102; za junij 101 - 103; baška, ok. Sombor 98-100. Moka: baška »Og«: »Og« 340 - 350; »2c« 300 - 310; »5c« 240 do 250; »6c« 170 - 180; »7c« 110 - 120; »8c« 80 - 90. Otrobi: 65 - 75.

a- Budimpeštanska termiska borza (11. t. m.) Tendenca mlačna; promet srednji. Pšenica: za junij 21,62 - 21,65, za oktober 20,04 - 20,05; rž: za oktober 11,90-11,92; koruza: za julij 12,41 - 12,43, za avgust 12,65 - 12,66, tranzitna za julij 11,40, za avgust 11,50 - 11,52.

SPORT

SK Ilirija : III. Kerületi F. C. 3 : 2 (1 : 2)

Ljubljana, 11. junija
Na povratku iz Solita, kjer je budimpeštanski III. Kerületi F. C. odigral dve prijateljski tekmi in obkral podležel z 2:3 oziroma 1:2 proti tamošnjemu Hajduku, se je četrtoblasirano profesionalno moštvo madžarske prestolnice ustavilo v Ljubljani ter nastopilo z dvema izjavama v enaki postavi proti SK Iliriji. Obisk tekme, žal, ni bil posebno razveseljiv, zato je treba tem bolj pohvalno omeniti prizadevanje Ilirije, da bi nudila prijateljem nozometna v Ljubljani zanimive mednarodne tekme.

Malopri 18. sta nastopili moštvi v naslednjih postavah.

III. okraj: Nemeth-Király, Biro-Konyor, Lutz, Maxyar-Fenyesi, Schiller, Fröhlich, Lenzely, Köves.

Ilirija: Boris-Verovšek, Berglez (Janez)-Volkar, Milan, Lado Zupančič (Berzlez)-Icc, Unterreiter, Knežević, Doberlet, Pfeifer.

Moštvo III. okraja, ki se je zdelo zaradi dailše poti utrujeno, je pokazalo prvovrsten noxomet. Vsi deli moštva se odlikujejo v preciznosti glede obvladavanja žoge, odlični igri z glavo, dobrim strelom iz vseh pozicij in vzorni mirnosti in disciplini. Napadna vrsta je zgradila serijo idealno zasnovanih napadov, toda žoga je v prečesto uhaiala preko prečke. Tehnično na višku je srednji napadalec Fröhlich, na katerega so bile tudi osredotočene vse akcije napada, ki je mnogo bolj zaposloval levo stran. Kritiska trojica, ki je v celoti nastopila že reprezentativno, je pokazala odlično igro v ofenzivi in defenzivi. V bramiskem paru je briljiral Király v taktičnem pogledu, dočim je Biro igral zelo požrtvovalno. Vratar Nemeth je pokazal izredne vrline, vendar dobljenih golov ni mozel preprečiti.

Ilirija, ki je nastopila brez Omana, Kreča in Pozačnika ter s Pfeiferjem na desnem

krilu, je trdo preskušnio prestala prav do bro. Po daljšem odmoru je v obrambi debutiral Verovšek, ki se ni dosegel nekdanje forme, vendar je ostal na višini ostalih. V kritski vrsti je bil zel. šibek Volkar na desni, ki se ima le sreči in Verovšku zahvaliti, da nekrovo pogreške niso imele fatalnejših posledic. Milan v sredini je gresl glede podporanja napada. V napadalni vrsti sta se najbolj izkazala Pfeifer na skrajni levi, ki je bil najvevarnejši mož v kvintetu, in Knežević pred vrati. Dočim v polju ni mozel izpolniti vrzeli za Omanom. V celoti je moštvo nudilo odrti in enakovredno igro, tako da je dosežena zmaga popolnoma zaslužena. Nekoliko lažje stališče je imelo dač zaradi domačih tal in utrujenosti gostov.

V 3. min. je Fröhlich s krasnim podaljšanim strelom dosegel vodstvo za goste 1:0. V 12. min. popravlja Doberlet krasen strel Kneževića v offsideu in gol ni priznan. V 15. min. izenači Knežević po krasni kombinaciji Ice-Unterreiter 1:1. V 26. min. je zopet Fröhlich na strelu, ki plasiira lep predložek levega krila neubranljivo 2:1.

Po odmoru je igra živahnješa in Ilirija že uvodoma parkrat resno ogroža madžarska vrata. V 14. min. se ponudi Pfeifer krasna prilika za strel po brezuspešnem trudu Doberleta, ki zadene brez pomoči in ponovno izenači 2:2. Tri minute kasneje nastane gneča pred vrati gostov in tercet belodečec-rumenih (Ilirijanov v novih dresah) potisne žogo z vratarjem v mrežo in doseže vodstvo 3:2. Takoj nato zopet napadi Ilirije, pri katerem Doberlet pred golom pada in si izpadne roko. Zapusti igrišče, namesto njega vskoči Nace. Igra do kraja nespremenjena; obe moštvi se trudita za gol - posebno III. okraj - vendar brez uspeha.

Tekmo, ki je bila vzor fair in disciplinirane igre in je nudila prvovrsten sportni užitek je prav dobro vodil g. Deržaj. Publike okoli 500. Moštvo III. okraja se je zvečer vrnilo naravnost v Budimpešto.

Cestni tek

Maribor-Kamnica

V nedeljo, dne 15. t. m. ob 9., se bo vršil I. cestni tek moštvev, ki za priredi IŠSK Maribor na progi Maribor - Kamnica in nazaj: start in cilij na križišču kluba v Ljudskem vrtu. Po dosedaj došlih prihajih bo tekmovalo ca. 35-40 tekačev in bo to ena največjih lažniko - atletskih prireditvev te sezone. Dario za zmagovalca (lično diplom) je podarila tv. Měho Vahtar. Opozarjamo občinstvo na to prireditvev, ki je prva te vrste v Mariboru. So deluje elita mariborskih tekačev na dolge proge: imena Podpečan, Jezlič, Seifert, Hofer, Konič, Lah, Koren, Priveršek, Drobnič in drugi jamčijo za zanimivost borbe.

Jugoslovenski hazenski savez. Službeno. Sklicujem sestanek v petek 13. t. m. ob 20.30 v restavraciji »Zvezda« (na vrtu), na katerega vabim gg. Sancin S., Kerestury, Pöschl in Ante Scheller, podpredsednik JHS-a.

Službeno iz LHPA. Redna seja uprav. odbora se vrši danes ob 20. v damskem salonu kavarnе Emona. Radi izredne važnosti dnevnega reda se naprošajo vsi odborniki, da sigurno prisostvujejo seji. - Tajnica.

SK Ilirija. Danes in jutri morajo priti vsi, ki bodo tekli za Shellov pokal, na igrišče, in sicer od 17. dalje. Tu bodo dobili tudi vse potrebne informacije. - Seja načelstva plavalne sekcije se vrši danes točno ob 18. v damskem salonu kavarnе Emona. - Danes ob 11. sestanek pingpong sekcije v restavraciji Novi svet. Ker je sestanek izredno važen, prosim, da se ga vsi točno udeležijo, če je kdo slučajno zadržan naj to telefonično javi: Nagy Ernest tel: 2627. - Danes ob 18. redni trening rokometne sekcije, kateremu morajo prisostvovati vse igralke. Istočasno lahko-atletski trening. Rezervna družina nastopi v nedeljo v Kranju proti takmajšn.mu Sokolu. Postava družine je objavljena v garderobi na igrišču. - Težkoatletska sekcija ima od 11. t. m. redne treninge v prostorih veselejša v ponedeljkih in četrtrkih ob 19. - Od 11. t. m. naprej se vrši damska telovadba mesto na Obrtni šoli v prostorih veselejša ob običajnih urah.

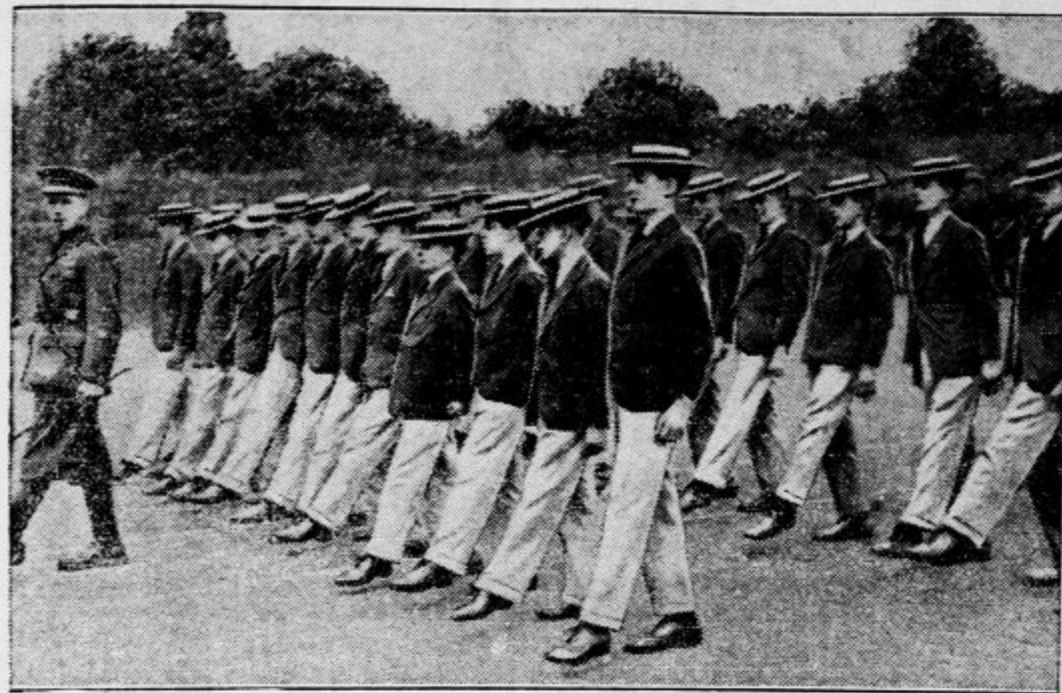
SK Svoboda. Danes v četrtek trening I. moštva in rezerve. Do 18.30 v naši garderobi. Vsi in točno. - Načelnik.

TKD Atena (hazena sekcija). Danes ob 18. trening za vse igralke. V primeru slabega vremena važen sestanek pri gđ. Černetovi.

SK Krakovo. Danes ob 20. seja ožjega odbora v gostilni Usenik.

Polovična volnja za udeležence glavne skupščine JZSS. Prometno ministristvo je odobrilo polovično voljno za osebne in brže vlake za vse udeležence glavne skupščine JZSS, ki se bo vršila v nedeljo dne 15. t. m. v Ljubljani, v beli dvorani hotela Union. Skupščina se bo pričela ob 9. Pravico prisostvovanja imajo vsi zimski sportniki, pravico glasovanja pa delegati, ki se izkazujejo s posebnim pooblastilom svojega kluba. Dnevni red obesa 17 točk. Vsakdo kupi cel vozni listek na odhodni postaji, na skupščini prejme potrdilo ter se vrača potem z istim vozni listkom tudi nazaj, brez doplačila. - JZSS.

Iz življenja in sveta

Visokošolci pri ekserciranju

Gojenci Harrowove visoke šole pri vsakdanjem ekserciranju pod poveljstvom častnika. Mladenci so vložili na rektorat oster protest proti tem vajam, zahtevajoč, da naj se vrše samo enkrat na teden.

Žena mož

23 let je opravljal Raul Luis Suarez svojo službo pri davčni upravi v Montevideu (Uruguay) v splošno zadovoljstvo svojih predpostavljanih. Med svojimi znanji je veljal malo debelušasti in vedno veseli mož za dobrega družabnika, ženske pa so ga smatrale za nekakšnega skrivnega Dona Juana. Takšne vloge je igral večkrat z uspehom tudi pri uprizoritvah nekega tamošnjega diletantskega krožka. Svoje čas se je bil oženil, a se je ta zakon po desetih letih iz neznanih vzrokov razbil. Potem je živel z neko prijateljico v skupnem gospodinjstvu in celo tako, da so si sosedje njiju harmonično življenje jemali za vzor.

23 let ni opazil noben človek, ki je prišel s Suarezom v dotiko, na njem nič poebnega, dokler se ni primerilo, da so ga napadli nekega dne, baš ko se je odpravil v službo, hudi kriči na dvorišču. Njegove prijateljice ni bilo doma, pozvali so rešilno postajo, ki ga je spravila v bolnišnico. Ko se je njegova prijateljica vrnila in o tem zvedela, je stekla v bolnišnico in dosegla, da so ga odpeljali spet domov. Dva dni pozneje je umrl. Zdravnik, ki so ga poklicali v zadnjem trenutku, ko ni bilo ničesar več rešiti, je podpisal mrt-

vaški list, ne da bi mogel povedati, kaj je prav za prav povzročilo Suarezovo smrt. Prijateljica se je trudila, da bi mrtveca upeljala, a se ji ta želja ni izpolnila, ker ni bil pokojni v tem pogledu ničesar določil. A vse te čudne okoliščine in pa dejstvo, da ni bila videti prav nič žalostna, je končno vzbudilo razna sumničnja in ta sumničnja so zavzela takšno obliko, da je posegla policija vmes in odredila raztelesenje trupla. Uspeh je bil nad vse senzacionalen. Ugotovili so sicer, da ni govora o kakšnem zločinu, kakor so menili ljudje, pač pa, da je bil Raul Luis Suarez, uradnik pri davčni upravi, prav za prav — ženska. Ženska, ki je 23 let skrivala svoj pravi spol, a ne iz razuzdanih razlogov, kakor so pisali listi prve dni po tem nepričakovanem odkritju, temveč, ker ji je bilo življenje tako v nekem pogledu bolj ugodno. Ko ji je bilo 25 let je spoznala, da kot ženska s pomanjkljivo izobrazbo s poštenim delom ne bo mogla samostojno živeti in se je odločila, da si natakne krinko moža.

Suarezova je bila hči nekega urugvajskega peka, ki se je bil priselil v Argentino, kjer je pa kmalu umrl. Tu di mati ji je umrla, ko ji je bilo šele 14 let in ostala je sama s svojo mlajšo sestro, za katero je skrbelo po svojih močeh. Sestra se je nekega dne omožila in tako je ostala v svojem 25. letu sama. Bila je tako sita svojega dotedanjega življenja, da je izginila v Uruguay, kamor je prišla že v moški obleki. Kot možki si je pridobila tamošnje državljanstvo in je vstopila v davčno službo. Pozneje se je tudi »oženila«, da bi se obvarovala vsakega suma. Lahko si mislimo, kakšne nje bil ta »zakon«, ki je končal nekega dne s tem, da ji je »žena« čisto preprosto ušla. Toda ta ni izdala nikomur pravega položaja. Suarezova je potem našla tisto svojo prijateljico, ločeno ženo, ki je kmalu zvedela, kako stvar stoji, a se je z njo sprizajnila, ker je bila v svojem zakonu doživela še večje razočaranje in ker ji je to skupno življenje z dozdavnim možkim nudilo vsaj na zunaj mirno življenje. Da ni umrla Suarezova v tako čudnih okoliščinah, ne bi morda nihče drugi nikoli zvedel resnice. O kakšnih spolnih zablodah, kakor že rečeno, ni go-

Dežne plašče

za gospode v največji izbiri, dalje popisane za oficirje ter sive za organe finančne strazne — prodaja najugodnejše

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Elegantna pomladanska obleka

vora. Gre samo za tragično ulogo ženske, ki je žrtvovala za pravico do samostojnega življenja najvišjo ceno: pravico do ljubezni, notranjega miru in sreče.

Usodna trska

Stražnik, ki je korakal na vse zgodaj po predmestju v Newyorku, je zagledal sredi neobljudenega hodnika nezavestnega mladenčca, ki je krvavel iz velike rane na glavi. Nekoliko ur pozneje je umrl v bolnici, ne da bi kaj povedal. Ni imel nobene izkaznice in policija ni vedela, kako bi ugotovila njegovo ime. Zdravnik, ki je prišel pogledat mrliča, je menil, da je postal žrtev težkega udara. Ko je raztelesil umorjenca, je našel v možganih kakor vžgalico veliko, trdo trsko. Izročil jo je policiji in ta iver je pomagala v teku enega dneva ugotoviti umorjenčovo ime in prijati morilca. Detektiv, ki so mu izročili preiskavo, je ugotovil, da izvira trska najbrž od ročaja neke metle. Šel je v najbližji oddelke mestnih pometalcev in si tam ogledal vse metle. Naposled je našel ročaj s skrbino, ki se je skladala z njo iz možganov rešena trska. Zaslišal je navzočih pometalcev in je kmalu zvedel za ime onega med njimi, ki je ponoči rabil omenjeno metlo. Pometalci morilec je še spal, ko se je pri njem oglašil detektiv. Priznal je umor takoj, ko so ga na policiji vprašali, ali ve za ime onega mladenčca, ki ga je bil umoril ob določeni uri na znani ulici z ročajem svoje metle.

Potrebujemo zlikovca!

Če zamolčimo dokaj žalostno poglavje o zamorcih, ni kazala predvojna Amerika nikoli nacionalne nestrpnosti. Gradila je samo najvišje nebotičnike in najhitreje lokomotive, odlikovala je najvztrajnejše pesalce in tudi zmogovalec pri pospravljanju trdo kuhanih jajc. Hotela je biti prva na svetu, a vendar ni bila ošabna v našem evropskem pomenu besede. To stanje se je na mah izpremenilo, čim so zrasli tisoči kinematografov. Povprečno občinstvo se ogreva za dobroraščene in skrbno obrtne junake pristne anglo-ameriške zunanosti. A potrebuje tudi zlikovce, ki so v filmu vedno tepeni, dasi se poslužujejo iz obveznih prizorih z boksom nedovoljenih zvijač. V nasprotju z junakom je bil zlikovec vedno manjše postave, črnkast, imel je košate brke, kodrasto glavo in njegov priimek se je končal na »ni«. Takšni črnkasti sleparji in morilci so zelo dvigali uspeh filmskih predstav. A tik pred začetkom svetovne vojne so pričeli protestirati proti tej modi v Zedinjenih državah dokaj številni Italijani: v Newyorku jih biva več nego v Neapolju ali Rimu. Filmski podjetniki so se morali vdati. Zlikovci so sicer ohranili brke in črne lase, a njih imena so se končavala sedaj na »ez« ali »na«. Postali so slični nedoločeni »Dagon«, (menda spačeno »Diego«, tako imenujejo Američani vse latinske narode razen Francozov, predvsem Portugalce in Špance). Na to je prišla vojna in je srečno rešila vprašanje. Zlikovec je postal seveda debel, dobil je zavijane brke in kratko ostrizene lase. Pisal se je Schutze ali Mayer. Po vojni je zlikovec slušal, si dal rasti brado in je pričel kazati komunistične vplive. Njegov priimek se končuje na »ov« ali »ski« in občinstvo burno ploska, če ga namlatijo ameriški detektivi. A izum zvočnega filma je vse izpremenil: nastalo je vprašanje o jeziku in za zlikovca primerni izgovorjavi. Seveda ne sme govoriti brezhibne angleščine. Imeti mora komično in predvsem splošno znano izgovorjavo. Kitajci: pristni in mešanci, so ustregali vsem tem zahtevam kakor nalašč. Od tedaj so zaslužili v Hollywoodu samo zlikovci z rumenkasto pohtjo in poševnimi očmi, ki zamenjujejo »e« z »z« in sploh niso v stanu pravilno oblikovati šumovce. Morda bi bila s tem zadržega za vselej odstranjena. Toda kitajska vlada je pri washingtonski vložila pri-

jeteljski protest, ki govori o »neumnosti stalnega zasmehovanja kitajskih državljanov z ozrom na iskreno prijateljstvo obeh držav«. Zdaj so ameriški filmski podjetniki reš v skripih. Upoštevatil morajo kitajski protest, ker pomeni Kitaj 5 do 6 milijonov gledalcev: če bi prepovedal uvoz ameriških filmov, bi to pomenilo veliko izgubo. A od kod naj bi se vzel novi zlikovec? Sovjetska vlada sicer ne bi nikoli protestirala proti zasmehovanju svojih agentov: saj sploh taj, da jih ima. A s tem ni pomagano: v Ameriki premočno poznajo komično narečje, ki bi ga lahko govorili sovjetski zlikovci. Obe državi sta imeli premočno neposrednih stikov. S težkim srcem so sklenili zdaj filmski podjetniki, da bodo poskusili s plavalasimjimi zlikovci pristne anglosaške zunanosti. A ni dvoma, da bo to zelo malo všeč patriotični ameriški javnosti. Torej: v Hollywoodu potrebujejo primernih zlikovcev!

Lepota in karte

V angleški družbi je zelo razširjena igra bridge, ki zahteva od kvartašev izrednega samozatajevanja. Nasprotnik izrablja lahko sleherni nasmeh, pogled ali naježene obrvi soigralca v svoj prid, ker sklepa po obrazu o prihodnji potezi. Ni čuda, če se potem kvartopirci potrudijo zatajiti vsako duševno gibanje. Igra bridge traja vedno po več ur. Večina dam, ki posedajo pri zeleni mizi do svitanja, dobi popolnoma neizrazit »bridge obraz«, pravo nepremično krinko. Če pride takšna igračka v najbolj veselo družbo, takoj zavladajo molk. Nikoli se ne nasmehne in je jako redkobesedna. Široko odprte oči nimajo nobenega izraza. Lastniki kozmetičnih salonov so preobloženi z detom. Vedno več mladih dam jih prosil, naj jim pomagajo, da se iznebijo »bridgevega obraza«. A tudi električna masaža in mazila baje niso vedno v stanu oživiti nepremične poteze. Karte preveč vplivajo na duševnost!

Montezumovi zakladi

Znani raziskovalec dr. Thomas Hanne je odpotoval v gvatemalski pragozd, da poišče neko skrivnostno svetišče. Indijanci trdijo, da so v njem skriti zakladi nesrečnega Montezume, zadnjega mehiškega cesarja, ki je padel l. 1521. Kot žrtev španskih konkvistadorjev. Vsa dosedanja raziskovanja so bila brezuspešna, toda Hanne upa, da mu bo to pot sreča mila. Dobil je namreč vodnike, ki so bili več mesecev ujetniki nepoznanega mehiškega rodu. Ta ni nikoli videl nobenega belega človeka. Drobcji besednega zaklada teh Indijancev, kakor so o njih poročali vodniki, kažejo, da bi utegnil biti ta rod zadnji ostanek nekdanjih Actecov. Skrivnostno ljudstvo prihaja vsako leto molit k zapečatenemu svetišču. Kot žrtve prinaša pure in žito. Vodniki trdijo, da jemlje v zapečatenem svetišču bivajoči bog ponoči ta darila k sebi, a namesto njih ostavlja čistilec kose pristnega zlata. Skrivnostno svetišče stoji sredi teško dostopnega močvirja. Vse kaže, da utegne biti na pripovedovanju vodnikov nekaj resnice.

Nemški poslanec v Lizboni v. Baligand

ki ga je te dni umoril neki nemški državljani. O atentatorju pravijo, da je blazen.

Brezžični prenos časopisov

Na ameriškem potniškem parniku »American«, ki je odplul pretekli četrtek v Evropo, so uvedli senzacionalno novost, radiofotografski prenos celih časnikov, ki jih tiskajo na kopnem. Vsako jutro dobe potniki tako izdelane liste, ki jim ne manjkajo niti oglašitvene slike. Stvar se je baje izvrstno obnesla in bo gotovo našla veliko posnemanja po vsem svetu.

Veliko izbiro vsakovrstnih modnih čevljev in sandalet

po najnižjih cenah, dobite le v trgovini

ŽIBERT, Prešernova ul.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

Petek, 13. junija, LJUBLJANA: Program odpade. BEograd 10.30: Reproducirana glasba. — 12.45: Koncert radio - kvarteta. — 18: Koncert orkestra. — 20: Rezervirano za prenos. — 22: Poročila. — 22.15: Koncert orkestra balalajk. — ZAGREB 12.30: Opoldanski koncert. — 20: Prenos opere iz gledališča. — PRAGA 17: Koncert komorne glasbe. — 20: Simfonični koncert. — 21: Sonate. — 21.30: Reproducirana glasba. — BRNO 17: Prenos koncerta iz Prage. — 20: Simfonični koncert iz Prage. — 21: Operna glasba. — 22: Labka godba. — VARŠAVA 17.45: Popoldanski koncert. — 20.15: Koncert Beethovnova glasbe. — DUNAJ 11: Reproducirana glasba. — 12: Opoldanski koncert. — 15.30: Japonska glasba. — 16.30: Primeri razvoja glasbe. — 20: Koncert na dveh klavirjih. — 21: Spevoigra. — Jazz - band. — BERLIN 18.40: Pevski koncert. — 20.05: Orkestralni koncert. — 21: Sluhoigre v zvočnih filmih. — Zabaven program. — FRANKFURT 19.30: Prenos koncerta iz Stuttgarta. — 20.15: Koncert orkestra in solistov. — 21.15: Program iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.30: Koncert orkestra. — 20: Operni večer. — Nočni koncert in ples. — STUTT GART 19.30: Koncert slovska glasbe. — 20.15: Prenos iz Frankfurta. — 21.15: Bachovi korralni preludiji. — 22.40: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.30: Koncert ciganske kapete. — 19.10: Večerni koncert. — 20: Dramski večer. — Jazz - band. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 21.02: Operetni večer.

Mногоletni poskusi
v laboratoriju in ogromni stroški niso uplašili pred ciljem, zmanjšati trpljenje človeštva. Celo marsikatere pogreške, ki se dogajajo pred vsako iznajdbo, niso vzele poguma. Delo je dokončano. In danes je ASPIRIN nad vse važen del našega zdravilnega zaklada.

ASPIRIN
jedinstveni na svetu.

30 let ASPIRIN

Mark Twain:

Ciceroni

O Michelangelu ne bom izgubljal besedi. Ze dolgo časa občudujem slni genij tega moža, ki je bil velik v poeziji, v slikarstvu, v arhitekturi, velik v vsem, česar se je lotil. Pa to ni noben zadosten razlog, da bi mi morali nuditi Michelangela v vseh obarah, zjutraj, za kosilo, za večerjo, k čaju in med posameznimi jedmi. Kakšenkrat ljubim spremembo. V Genovi so vsa umetniška dela njegova, v Milanu so njegova ali pa njegovih učencev. Izdelal je načrt Komskega jezera. V Padovi, Benetkah, Veroni, Bologni govore vsi vodniki samo o njem. V Firenci so vse slike in vsi spomeniki njegovi. Če kakšne stvari slučajno ni napravil ali načrtal on, je je hodil žalostno gledat, pri čemer je sedel na kakšnem kamnu; in vam pokažejo še kamen.

Tudi v Pisi je vse njegovo razen visokega stolpa, ki bi mu ga gotovo napravili, da ni ostavil takoj žaljivo navpične črte. Izdelal je načrt za obrežne čeri pri Livornu in Civitavecchiji.

Toda v Rimu je strašno. Izdelal je načrt za cerkev sv. Petra, za Vatikan, za Panteon. Načrtal je uniformo švicarske

telesne straže. On je zgradil Tiber, Kolosej, Kapitol, Tarpejsko pečino, Barberinsko palačo, Sv. Janeza Lateranskega, Apjisko cesto, sedmorico gričev, Karakalove terme, Klavdijev vodovod, Veliko kloako.

Ta vsiljivec je zgradil vse večno mesto in če ljudje in knjige nesramno ne lažejo, je naslikal tudi vse slike, ki jih najdete tu.

Daniel, moj potni tovariš, je dejal ondan vodniku: »Dovolj, dovolj! Niti besedice več. Ali pa povejte na kratko in recite, da je Stvarnik ustvaril ves svet po načrtu Michelangela Buonarrotija!«

Nikoli še nisem okusil tako globoke in tako hvaležne radosti, nikoli tako čistega počkoja kakor tedaj, ko so mi rekli, da je Michelangelo mrtve.

Ves dan nas je vodnik vodil skozi kilometre kipov in slik v obsežnih vatikanskih galerijah, skozi kilometre kipov in slik dvajset drugih krajev.

Pokazal nam je veliko fresko v Sikstinski kapeli in nove freske in zopet freske, da bi zadostovale za okrasitev nebesnega oboka. In vedno Michelangelo. Tako da smo se na zadnje vsi obupani odločili, da bomo igrali bedake: kar nam je potem še vsakokrat poma-

galo, da smo z bečevskimi vprašanji zmagali nad našimi vodniki. Nekaj ljudje ne sumijo nič in nimajo niti najmanjšega pojma o zasmehovanju.

Vodnik nam je pokazal kip. »Bronast je,« je dejal. Pogledali smo ga raztreseno in doktor je vprašal:

»Ali je Michelangelov?«

»Ne, avtor ni znan.«

Potem nas je povedel do Rimskega fora. Doktor je vprašal:

»Ali je Michelangelov?«

Vodnik se je zdrnil.

»Ne, ne. Mnogo stotletij starejši nego Michelangelo.«

Egiptovski obelisk:

»Michelangelov?«

»O moj Bog, gospodje! Dva tisoč let pred njegovim roztvom!«

Končno je postal tako izmučen od naših bedastih vprašanj, da nas je poskušal pripraviti do občudovanja s kakšno drugo stvarjo. Toda ubožec se je zaman trudil, da bi nam dal razumeti, da je bil Michelangelo kot stvarnik odgovoren samo za del in ne vsega sveta.

Bili smo trdovratni; potrebno nam je bilo, da si odpočijemo duha, da ne postanemo popolni bebeci. Vodnik naj le trpi, če mu igra ni bila po godu; mi

smo se zabavali.

Vedno sem mislil na to, da bi posvetil masčevalno razpravo tej javni šibi božji: evropskim vodnikom. Mnogi ljudje so si že poželeli, da bi ne imeli nobenega opravka z vodniki. Brezplodna želja. Naj bo vsaj dovoljeno, da se malo pozabavamo v plačilo za vse muke, ki jih prirejuje vodniki potovalcem. Upam, da bo naš primer plodonosen in da nas bodo drugi posnemali.

V Genovji so vodniki vsi srečni vsakokrat, kadar vodijo Američane, kajti mesto je počno spominov na Krištofa Kolumba in Američani se kažejo, naravno, navdušene. Naš vodnik je bil blazno vnet: zdelo se je, kakor da je pogoltnil nekaj elastičnega.

»Pridite, gospodje, pridite,« je vpil. »Pokazem vam pismo Krištofa Kolumba. Pismo, ki ga je napisal sam, z lastno roko. Pridite hitro!«

Vedel nas je v mestno hišo.

Po raznih, zelo vznemirjajočih formalnostih s ključni in ključavnicami nam je pokazal naš Ciceron staro, orumenelo in pokvarjeno listino. Oči so se mu svetile. Začel je pred nami skakljati in nam je kazal pergament.

»Kako sem vam rekel, gospodje? Vidite! Sam Krištof Kolumb je napisal z

lastno roko.«

Mi smo napravili brezbrizen in raztresen obraz. Vendar je doktor vzel listino v roke in jo začel proučevati z vestno pozornostjo. Nastal je mučen molk. Potem je dejal z veliko preprostostjo:

»Ah! Fergusson? Ne, ni tako. Ponovite ime tistega možakarja.«

»Krištof Kolumb. Veliki Krištof Kolumb!«

Sledila je nova minuta natančne preiskave.

»Ah! In pravite, da je spisal sam? Z lastno roko?«

»Z lastno roko! Veliki Krištof Kolumb! Izvirna pisava!«

Tedaj je doktor odložil listino in izrekel te odločne besede:

»V Ameriki so trinajst, štirinajstletni dečki, ki pišejo lepše.«

»A gre za velikega Krištofa...!«

»Ime pisatelja je manj važna reč. To, kar vem, je, da še nisem videl nikoli grše pisave. Ne mislite, da nam boste dali verjeti vse, kar hočete, zato ker smo tuji. Nismo neumni, niti od daleč ne. Če imate kakšen lepši vzorec pisave, nam pokažite, če ne gremo.«

»Šli smo. Vodnik je bil čisto prepadel. Vendar je poskusil še enkrat. Imel je

V. Williams:

KRVAVA MAŠA

Epepeja velike francoske revolucije.

Spot s francoskimi begunci ga je vrgel iz ravnotežja, ne morda samo zato, ker bo imel za posledico dva ali mogoče tri dvojeve, — to mu je bilo čisto vseeno. Toda zaničljiva opazka vicomta, da po Londonu begajo sem in tja sami rdečesuknjiči — to ga je grizlo in ogorčevalo. Občutil je to kakor udarec s pestjo v obraz.

»Zato ga bom napravil mrzlega!« je mrmral in močno oškrtnil svojega iskrega Paladina z ostrgami.

Ko je nekaj trenutkov pozneje stal v sprejemni sobi lady Orifexove, so bili njegovi živci še vedno zelo razdraženi.

Beti je sedela pri klavirju in v en dan ubirala neko Lullyjevo pesem. Družabnica njene tete, baronica Schlippenbachova, obubožana hčerka nekoga dvorjanika kralja Jurija II., pa je sedela blizu okna in se ukvarjala z vezenjem.

Ko je vstopil Hektor, je melodija klavirja presekano utihnila. Beti se je dvignila in se skoro posmehljivo priklonila globoko, ceremonielno.

»Baronica in jaz,« je dejala ter povesila oči, »se čutiva neizmerno počaščeni, ko nama mr. Fotheringay izkazuje milost, da se je vendar spomnil naše hiše...« In zopet se je globoko priklonila, da so se krčila široko razbohotila.

»Beti, ko sem zadnjič odhajal, si bila tako vesela, da sem sodil: ti me ne boš pozabila.«

»Saj tudi nisem, gospod, nikakor ne,« se je oglašil lahko porogljivo odgovor. A kakor se čudno čuje, sem vendar dosegla, da se lahko tudi brez tebe sijajno zabavam. Resnično, čudim se, da si se danes potrudil k nam.«

Pri tem ga je gledala z dobro igranim presenečenjem. Vsedla se je naposled v pozlačeni naslanjač in se začela igrati s svojim ljubkim malim španjelom.

Hektor je pritegnil bližnji stol in prisedel.

»Veruj mi, Beti, služba me je zadnji čas zelo zaposlovala...« je pričel. Njen sprejem je njegovo mračno razpoloženje samo še povečal. In med tem ko je še govoril, si je bil popolnoma na jasnem, da je vse njegovo tveganje očitno neumno.

»Saj, saj! Videla sem v sredo zvečer v Ranelaghu, kako se trudiš!« je nadaljevala Beti in na ustih ji je zaigral porogljiv nasmeš. »Bil si v izredno veseli družbi.«

»Ti si bila v sredo v Ranelaghu?« se je začudil Hektor. »Nisem te videl! S kom pa si bila tam?«

»Priznati moram, da sem družabno tako vezana, da se tega niti točno ne spominjam. Čakaj — menim, da je bila z mojo gospo Sherighamova, nadalje major Doyle, pozneje pa se je pridružila še cela gruča znancev. Da, ravno se spominjam: bil je v družbi tudi princ Waleški.«

Hektor se je ugriznil v ustnice.

»Ti se sučeš v visokih sferah, Beti! Nisem niti vedel, da šteješ princa Waleškega med svoje znance.«

»Kakor se čudno čuje, je vendar tako,« odvrne Beti tmoglavo.

»In snočij sem bila v Carltonu pri koncertu komorne glasbe — sodeloval je tudi princ Waleški. Bajno, ti rečem, obvlada čelo.«

Hektor Fotheringay je skomignil z rameni.

»Beti,« pravi naposled tiho, »pošljij baronico stran. Govoriti moram s teboj na samem.«

»Schlippenbachova, bodite tako prijazni in naju pustite sama. Bratranec Hektor mi želi zaupati nekatere svoje skrivnosti!«

»Ampak, drago dete,« odvrne baronica in prvič dvigne pogled od svojega dela, »sodim, da vendar ni spodobno, da mlado dekle ostane samo z mladim gospodom! Nu, da, stara baronica Schlippenbachova ve močtati. To je vendar v naši rodovini že tradicija.«

Blagopokojna kraljica Karolina je o mojem pokojnem očetu vedno dejala: »Schlippenbach močtati kakor riba!«

Mlado dekle se je po teli besedah dvignilo skoro osorno. »Schlippenbachova,« je velela ostro, »pojdite, če vas tako prosim.«

Baronica, suhljata stara dama, ki je nosila lase po stari modi visoko nakodrane, se je v dolgih trdih letih odvisnosti navadila pokoriti se volji drugih. Vstala je torej, prekrizala suhljate roke, zamrmrala komaj slšno: »Ze grem,« nakar je tiho zapustila sobo.

»Uh,« je vzdihnila Beti in sedla na svoj stari prostor. »Kadar-koli jo vidim, me prešine strah pred revščino in starostjo.«

»Beti,« prične Hektor, in poprime njeno nežno ročico. »Rad bi tvoji čestiti gospe teti nekaj razodel. Preden pa govorim z njo bi vendar rad čul tvoje mnenje, ali... ali...«

Beti mu naglo odtegne roko. »Ljubi Hektor,« pravi, »mar naj bo to naposled ženitna ponudba?«

»Beti, nikar ne brij norca!« prosi Hektor. »Ko si pred dvema mesecema prišla v London, da te predstavijo na dvoru, sem v tebi takoj zopet spoznal svojo drago tovarišico iz otroških let. Mar se še spominjaš prelepih dni v Fromeju? Tetka te je privedla k nam, da z nami preživiš božične praznike. Takrat si ravno žalovala zaradi očetove smrti — tako revno, malo dekletce v črni! Takrat sva se imela zelo rada, Beti, in od tistega trenutka, ko sem te v Londonu zopet videl, mi je postalo popolnoma jasno, da si ti edino dekle, ki sem ga res imel rad. In čestokrat se mi je zdelo, da tudi jaz tebi nisem popolnoma ravnodušen. Ljuba, sladka Betka, tako rad bi s teboj šel v Cranwell, kjer so moji starši po poroki bili tako srečni... Rad bi videl, ali bova tudi midva tam zopet našla srečo onih let. S poročnim dnevem prevzamem svoje premoženje, ki ga dotlej upravlja moj stric. Živela bova na najinih posestvih, prijatelji naju bojo obiskovali, od časa do časa se bova peljala v London, da se naučijeva velikomestnega življenja. Povej, ljuba Betka, kako ti je všeč moj načrt? Mar smem govoriti s tvojo teto?«

SOKOL

Rezultati tekem župe Ljubljana

V zvezi z župnim zletom so se vršile v Ljubljani v soboto, nedeljo in ponedeljek tekme moškega in ženskega naraščanja ter članov in članic, pri katerih je sodelovalo zadovoljivo število naraščanja in članstva nekaterih društev, medtem, ko moramo abstinenco cele vrste drugače dobrih društev odločno grajati, saj se tekme niso udeležili niti z enim naraščajnikom, niti članom. Opaža se sploh že nekaj let, da nekatera močnejša društva nikakor ne smatrajo kot potrebno, da bi s svojim vzgledom ojačala smisel za tekmovanje, ki tvori važno panogo sokolske vzgoje. — Pač pa moramo nasprotno pohvaliti nekaj društev, predvsem iz Ljubljane, Domžal, Kočevja, Litije, Siške, Ježice, Ribnice, Borovnice, ki so postavila bodisi vrste ali vsaj posameznike k tekmi. Upamo, da bodo župne tekme prihodnje leto obiskane bolj nego letos.

Rezultati so naslednji: Moški naraščaj je tekmoval v višjem in nižjem oddelku: skupno v višjem oddelku 5 vrst in 5 posameznikov ter v nižjem 4 vrste. Prvenstvo v nižjem oddelku je dosegla vrsta Ljubljanskega Sokola z 333.75 točkami, nakar sledi Sokol I. in zopet vrsta Ljubljanskega Sokola. Posamezniki pa se vrste: I. Pavlič Marjan, 63.25 točk (Lj. Sokol), II. je Zimmond Ivan (Sokol I.), ki ima 58.75 točk, III. pa Slavina Edo (Lj. Sokol) s 56 točkami. — V višjem oddelku sta dosegli prvo in drugo mesto vrsti matičnega društva Lj. Sokola s 359.25 oziroma 305.5 točkami, nakar sledi vrsta iz Siške s 266.25 točkami. Kot posameznik je prvi Pustišek Ivan s 64.5 točkami, nato Forte Mirko s 60.5 in Berce Gorazd z 59 točkami (vsi Lj. Sokol). Ženski naraščaj je imel takisto tekme v višjem in nižjem oddelku in sicer v prvem 2 vrsti, v drugem pa 4. Med vrstami je dosegla v višjem oddelku prvo mesto vrsta Lj. Sokola s 86 odst. vseh točk in nato Sokola I. s 73.50 točkami; posameznice pa so: na I. mestu Keržan Olga s 93 odst., Keržan Ančka z 90.3 odst. in

Bučar Špela z 90.2 odst. (Lj. Sokol). — V nižjem oddelku ima prvenstvo tudi Ljubljanski Sokol z dvema vrstama, ki sta dosegli 86.94 odst. oziroma 77.6 odst., nakar sledi Siška s 73 odst. Kot posameznica je prvakinja Pustišekova Marta s 100 odst. (Lj. Sokol), nato pa sledi Vazzazova Helena s 95.8 odst. od istotam ter Lajovičeva Maska iz Litije s 95.60 odst. Pri tekmi članov je bilo v nižjem oddelku peto prvo vrsto iz Ljubljanskega Sokola, Sokola I., Sokola II., Ježice, Sokola I. je dostavil dve vrsti. Dalje je tekmovalo še 12 posameznikov iz raznih društev. Med vrstami ima prvenstvo Sokol I. s 525.25 točkami, nakar sledi Ljubljanski Sokol s 473.50 točkami in Ježica s 457.5 točkami. Kot posameznik je dosegel prvo mesto br. Megušar Makso (Sokol I.) s 98.25 točkami, nato sledi br. Gorišek Boris (Lj. Sokol) s 93.75 točkami ter kot tretji Pavlica Mirko (Sokol I.) s 89.50 točkami. V srednjem oddelku je tekmovalo 13 posameznikov in prva mesta so zasedli br. Pavšič Peter (Lj. Sokol) s 85.5 točkami, br. Hočevar Stane iz Ribnice s 82 točkami in Lado Frnac iz Borovnice, ki ima 80.25 točk. — Najzanimivejša je bila tekma v višjem oddelku, kjer so nastopili najjačiji in najodličnejši telovadci v Ljubljani. Skupno je postavil kompletno vrsto le Ljubljanski Sokol, poleg tega pa je bilo še 10 posameznikov. Prvak je postal br. Gregorčič Boris (Lj. Sokol) znani mednarodni tekmovalci, ki je dosegel 94.50 točk. Nato pa mu sledi br. dr. Orel Vlado na drugem mestu s 92.75 točkami in potem Zupančič Neli in Antosiewicz, ki imata po 92 in pol točke. Članice so tekmovali v nižjem oddelku

v dveh vrstah, bilo pa je tudi 11 posameznic. Prva je vrsta Ljubljanskega Sokola s 81.40 odst., druga Sokola I. z 79.7 odst. Kot posameznica je prva s. Tratarjeva Vlada s 59.5 točkami, nato sledi Vazzaz Milica s 53.50 točke. Prva je iz Sokola I., druga iz Ljubljanskega Sokola, drugo mesto ima s. Vrtičnikova Milica (Sokol I.) s 53.5 točkami ter kot tretja Engelmannova Milena s 49.5 točkami (Lj. Sokol). — V višjem oddelku je dosegla prvenstvo s. Košičeva Pepca (Sokol II.), nakar sledi Podpavecova Marta (Sokola I.) in Gjudova Pavla (Lj. Sokol). Podrobni rezultati bodo pa itak objavljeni v strokovnih listih.

Sokolsko društvo Kočevje je priredilo dne 3. junija v dvorani hotela Trst akademijo s pestrinim sporedom. Otvoril jo je mladinski orkester s Sokolsko koračnico. Br. prosvetar je nato instruktivno predaval o vsesokolskem zletu, s preglednim zgodovinskim uvodom. Članice in člani kakor tudi ženski in moški naraščaji so precizno izvajali zletne proste vaje. Glede na presenetli namiljši Sokolici in Sokolice, z lepimi vajami in samozavestno podanimi deklaracijami. Vsa prireditel je bila lepa, moralen vsem udeležencem, za kar gre zahvala predvsem trudoljubivemu br. načelniku.

10 letnica Sokolstva na Slovaškem. Znano je, da pred povratom madjarska vlada nikakor ni privoščala sokolskih društev med Slovaki. Po osvoboditvi izpod jarma je sedaj stanje na Slovaškem sledeče: vse skupaj deluje šeststo sokolskih žup, ki štejejo 129 društev in 13 odsekov. skup-

Telefon 2059 Premog suha drva Pogacnik, Bohoričeva 5. Gonina jermena prima in vse mltakote hitro potrebitno vedno v zalogi pri tvrdki Čadež & Brear, Ljubljana, Kolodvorska ulica. 62

tekstilne stroke, v starosti okoli 30 let, reprezentativne in z zmoglostmi voditi samostojno veliko trgovsko podjetje, SPREJMEMO. 8714 Ponudbe z natančno navedbo šolske izobrazbe in dosežanjega službovanja na Jugosl. Rudolf Mosse d. d., Zagreb, Jelačićev trg 5, pod 4454.

TRGOVCA

ZAHVALA Za mnogoštevilne izraze iskrenega sožalja ob smrti dobrega očeta, starega očeta JANEZA KVEDER ter za poklonjeno cvetje, vence in spremstvo na zadnji poti, vsem iskrena hvala. Zlasti se zahvaljujemo g. dr. Misu. Kamili in Antonu za nesebično nego in skrb v času dolge bolezni ter častiti duhovščini za tolažbo in spremstvo. Ljubljana, 11. junija 1930. 8709 Janez in Viktor, sinova.

ISKARNIŠKEGA AKTORJA SPREJMEMO Zahtevamo: Prvovrstno strokovno izobrazbo in trgovsko sposobnost, sigurnost v kalkulaciji, poznanje papirja in trga, taktino nastopanje. Samo pismene ponudbe s točnimi navedbami o službovanju in sposobnostih, po možnosti z dokazili, sprejema do 25. junija t. l. Delniška tiskarna, d. d., v Ljubljani, 8725

no 142 organizacijskih enot ki posedujejo 28 lastnih Sokolskih domov, ostale pa vežbajo po solah. itd. brez telovadnice je samo 9 društev. Lastno letno telovadišče pa ima celo že 37 društev, 21 jih vežba na naitjih, ostale so brez nje. Na vsesokolski zlet v Beogradu pride iz Lužice, kjer je Sokolstvo komaj dobrih 10 let na delu, okrog 35 udeležnikov, kar je vsekakor za tamkajšnje razmere, veliko razdaljo in tudi politične težkoče izredno častno število.

Iz Litije — Poziv Sokolom. Vsi oni, ki se udeležijo beogradskega vsesokolskega zleta in reflektirajo na članske ugodnosti, naj se zglase danes v četrtek, oziroma jutri od 9. — 10. ali od 18. — 19. pri načelniku br. Tauferju v Sokolskem domu. Na kasnejše prijave se ne bo oziralo. — Rezervnim oficijem. V sredo 18. t. m. se naj zglase vsi rezervni oficiji na report pri komandantu celjskega vojnega okrga g. polkovniku Puricu. S seboj naj prinesejo vojaško obleko k običajnemu letnemu pregledu. — Šolska razstava v Smartnem pri Litiji. V nedeljo 15. t. m. bosta razstavili šmarska osnovna in obrtna šola svoje izdelke. Vstop prost! — Na izprehodu je ubil modrasa. Zvezniški uradnik g. Viktor Lanc, stanujoč v Gradcu, je šel s svojo hčerko na sprehod v Svarcovo hosto. Medtem, ko je oče stopal po drevoredu, je dekle škakal v gozdičku. Lahko pa si mislimo začenje g. Lanca, ko je opazil, da leze proti nje-mu velik modras, ki je našel kmalu nato pod udarcem kamna svojo smrt. To je le-to že opetovani primer, da so ubili v Svarcovem gozdu strupeno kačo, zato opozarjamo vse šetalec, naj bodo previdni!

Iz Gornjega grada — Ob priliki blagoslovljenja motorne brizgalne v nedeljo 15. t. m. priredi naše gasilno društvo veliko vrtno veselico. Svirala bo prvovrstna godba iz Domžal. Čisti dobriček se bo uporabil za motorno brizgalno.

Pomladitev v 24 urah je, kakor sporoča njeno zahvalno pismo, dosegla ga. dr. A. v Pragi: Deset lončkov. Erosicremo, ki sem jih dobila od vas, sem morala prepustiti svojemu znanemu. Moj obraz je dobra reklama za vaše kremo, kajti kljub svojim 49 letom izgledam leta in mladostna. Erosicremo odetrani naglo in sigurno vse zajedalec, gube, pege, nosno rdečico, rujava in rumena solinca pege. Garancija: ali denar nazaj, če ni uspeha. Cena 12 Din. 3 lončki 25 Din, 6 lončkov 40 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice C, Postfach 12/66, Čeiskoslovaška. 153

OGLEJTE SI OTOMANE v različnih vzorcih in najmodernejših oblikah. Divane (patent), fotelje, salonske garniture, peresnice, žimnice (modroce) in vsa popravila izdeluje točno in najceneje te SAJOVIC. Ljubljana, Stari trg št. 6. 7704

ZAHVALA Ob bitki izgubi naše dobre in skrbne mame, stare mame in tate, gospe MARIJE ŠČURK roj. Mencin izrekamo najlepšo zahvalo vsem, ki so blagopokojnico spremili na njeni zadnji poti, vsem darovateljem krasnih vencev in cvetja, ter za mnoge tolažbine besede, katere so nam bile v veliko uteho o priliki tako nenadnega udara. Bog plačaj! V Ljubljani, 11. junija 1930. Zahvaljoča rodbina ŠČURK.

ZAHVALA Ob bitki izgubi naše dobre in skrbne mame, stare mame in tate, gospe MARIJE ŠČURK roj. Mencin izrekamo najlepšo zahvalo vsem, ki so blagopokojnico spremili na njeni zadnji poti, vsem darovateljem krasnih vencev in cvetja, ter za mnoge tolažbine besede, katere so nam bile v veliko uteho o priliki tako nenadnega udara. Bog plačaj! V Ljubljani, 11. junija 1930. Zahvaljoča rodbina ŠČURK.

CONCO ameriški izolacijski produkti so zopet vlago in vodo. Navlečeni so gumiju slinici, trajno prozni, kožno trdni in v desetletja trajni. Uporablja se jih v dobavnem mrzlem stanju. Propuščajoče strelje iz betona, iz pokvarjene lepenke, iz brzocementa ali iz deloma pretronele pločevine se prenovijo s CONCO produkti brez nove podlage v eno nespremenljivo enoto, katera kljubuje vročini in mrazu do 150 stopinj. CONCO produkti so cenejši od drugih slinčnih materialov in v dobroti so nadkriljivi. SAMOPRODUKTA ZA JUGOSLAVIJO. Mirko Marmolja, Maribor, Cankarjeva 26

Antiseptično preparirana „OLLA“ GUM...? Ali „OLLA“ je mnogo boljše. Dokazano najboljšo dovršena.

Modni kangarni sportni ševjot za fine obleke. Velika izbira, ugodne cene. R. MIKLAVIC, Pri Skofcih, Ljubljana.

Dražestne kodre nezmajno stanovitne pri vialnem zraku ali potenu, dosežejo dame in gospodje brez žigalnih škarij s pomočjo Hela-kosmatine sene. Tudi najbolj zale bučiglavo poljske Hela, in je vsaka odnoličnja nepotrebna. Velik priručnik na času in denarju ter pospešuje rast las. Pogled v zrcalo vas bo zadival. Takoj po uporabi obilno bujnih kodrov, mične frizure. Mnogo zahvalnih pism. Posebno gledališki igralci so polni hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenice 40 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice H, Postfach 12/H7, Čeiskoslovaška. 153

VODNE TURBINE za vse razmere, avtom. regulatorje, opreme za mline in žage izdeluje

G. F. SCHNEITER, Škofja Loka Podjetje za zgradbo vodnih turbin. Proračuni brezplačno. — Zmerne cene. Prvovrstne reference.

KSILOLITNI TLAK za kuhinje, kopalnice, veže, trgovske lokale, hotele, urade industrijo itd. ni mrzel, se z lahkoto čisti, je trajen in ne drag. Polaga: MATERIAL trg. d. z o. z. Ljubljana, Dunajska c. 36. Telef. 27-16. Brz.: Material. 157

nekaj drugega pri rokci, s čimer bi premagal naše nezanimanje — tako je saj mislil. »Pojdite z mano, gospodje. Pokažem vam poprsje Kristofa Kolumba. Sijano, velikansko, veličastno!« Povedel nas je pred kip. Bil je res lep. Vodnik je ponosno dvignil glavo. »Poglejte Kristofa Kolumba! On sam. Ni lep? Kakšna sijajna umetina!« Doktor si je nataknil monokel. »Ah! Kako pravite, da se je imenoval ta gospod?« »Kristof Kolumb! Veliki Kristof Kolumb!« »Ah! In kaj je naredil ta Kristof Kolumb?« »Toda, moj Bog, on je vendar odkril Ameriko! Ameriko?« To je malo preveč. Prihajamo baš iz Amerike, pa nismo še nikoli slišali kaj o njem. Kristof Kolumb! ... Kako smešno ime! In je umrl ... ta gospod? »Strela! Ze pred več nego tri sto, štiri sto leti!« »Od česa je umrl?« »Ne vem, ne morem vedeti.« »Morda od črnih koz?« »Ne verjamem. Ponavljam, da ne vem.«

»Morda od ošpic?« »Morda, a ne vem. Gotovo, da je od česa umrl.« »Sorodniki so mu še živi?« »Ne vendar, morda so umrli še pred njim.« »Ah! Pa povejte, kaj je poprsje in kaj je vznožje.« »Evo poprsje in evo vznožje. Sveta Pomočnica!« »Vidim, vidim. Bistra kombinacija. In ali je ta gospod prvič na poprsju?« »Včeraj smo prebili tri ali štiri ure v Vatikanu, kjer smo obiskali znameniti muzej. Več nego enkrat nam je bilo težko skrivati naše občudovanje. Vendar nam je uspelo. Prvič se je zgodilo, da so šli obiskovalci kar naravnost skozi vatičanska čuda. Naš vodnik je bil popolnoma zbehan. Dirkal je s svojimi dolgimi nogami in je iskal z vso svojo razboritostjo nečesa izrednega, kar bi nam pokazal. In vedno zaman. Nič nas ni zanimalo. Nazadnje nam je pokazal to, kar je smatral za čudo vseh čudes: egiptovsko mumijo, morda najbolje ohranjeno na svetu. Tokrat je bil tako prepričan o svojem uspehu, da se mu je vrnilo malce vznepenosti. »Evo, gospodje, mumija.«

Monokel je šel pred doktorjevo oko z običajno pokojno kretinjo: »Ah! Kako pravite, da se imenuje ta gospod?« »Njegovo ime? Ga nima. Vsekakor ga ne vem. Je egiptovska mumija.« »Ah! Dobro. Ali je iz teh krajev?« »Ne vendar! Je egiptovska mumija, kakor sem rekel.« »Ah! Dobro. Tedaj Francoz?« »Ne, ne. Ne Francoz ne Rimljan. Izvira iz Egipta.« »Iz Egipta? Prvič, da čujem ime te dežele. Gotovo bo to kakšna tuja dežela. Mumija, mumija ... Kako murna je ta dobra oseba! Zdi se, kakor da si je svesta same sebe. Pa povejte mi, ali je mrtev!« »Sveti Bog! Ze tri tisoč let!« Tedaj se je doktor obrnil k njemu z divjim obrazom: »Vi, morali bi se vesti spodobneje! Ne mislite, da boste ravnali z nami kakor s Kitajci, ker smo tujci. Kako se pa držnete kazati nam kakršnokoli staro truplo, ki ga še podgane ne marajo! Če imate kakšno bolj sveže truplo, sem z njim, če ne, si ga preskrbim s tem, da vam čisto enostavno razbijem glavo!«

CONCO ameriški izolacijski produkti so zopet vlago in vodo. Navlečeni so gumiju slinici, trajno prozni, kožno trdni in v desetletja trajni. Uporablja se jih v dobavnem mrzlem stanju. Propuščajoče strelje iz betona, iz pokvarjene lepenke, iz brzocementa ali iz deloma pretronele pločevine se prenovijo s CONCO produkti brez nove podlage v eno nespremenljivo enoto, katera kljubuje vročini in mrazu do 150 stopinj. CONCO produkti so cenejši od drugih slinčnih materialov in v dobroti so nadkriljivi. SAMOPRODUKTA ZA JUGOSLAVIJO. Mirko Marmolja, Maribor, Cankarjeva 26

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglaševanje, ki služijo v poslovne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj...
Prodajalca (ko)
Mlajšo kuharico
Več šteparic-šivilj
Pridno dekle
Prodajalko
Učena
Modni salon
Več dobrih mizar. pomočnikov
Barvaria
Praktičen šofer
Čevljar, vajenca
Brivskega pomočnika in vajenca
Strojepisko
Kroj. pomočnike
Prodajalca (ko)
G. Th. Rotman:
Potovanja in čudovite nrigode Tomija Popkina

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znakah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati ob enem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujajo. St. ček. rač. pri Pošti, hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

In druge informacije tičečo se oglasov, se dobijo tudi v podružnicah JUTRA v Novem mestu in na Jesenicah. Ljubljanska cesta št. 42. Male oglase in inserate naročite v naših podružnicah.

Službe dobi

Prodajalca (ko)
Mlajšo kuharico
Več šteparic-šivilj
Pridno dekle
Prodajalko
Učena
Modni salon
Več dobrih mizar. pomočnikov
Barvaria
Praktičen šofer
Čevljar, vajenca
Brivskega pomočnika in vajenca
Strojepisko
Kroj. pomočnike
Prodajalca (ko)
G. Th. Rotman:
Potovanja in čudovite nrigode Tomija Popkina

Fanta

močnega, 13-16 let starega sprejemnika kot pomočnika skladiščniku pri lesni trgovini. Dobi primerno plačo, stanovanje in hrano v hiši. Ponudbe s sliko in prepisom poslati na naslov: Jutra, ul. S. Siska, Celovška cesta 42, Ljubljana. 22663

Trg. pomočnika

znanega slov. in nemšč. gov. pravnega sprejema galanterijsko trgovina. Reflektira se na provizorno agencijo moč z dobrim nastopom. Ponudbe s sliko, podatki in zahtevami poslati na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Asistentinja«. 22664

Pisarniški moč

izkušen, ojačen znanja, referenc in zahtevke plače na oglaš. oddelček »Jutra« pod šifro »Dobra strojeplavica«. 22629

Služkinjo

pošteno, srednjih let, vajeno kuha, najraje vložno, sprejemnik. Ponudbe na oglaš. oddelček »Jutra« pod šifro »Postena služkinja«. 22692

2 učenci

za strojno potenje sprejemnik. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22647

Slasličarja

perfektnega za tope in mizne močnate jedi sprejemnik za sezono »Jutra« pod šifro »Zmožen slasličar«. 22654

Gospodino

zmožno kuha in vsesga gospodinjstva. Iščemo izkušeno in posrednik srednjih let. Zentev in izkušeno. Ponudbe na oglaš. oddelček »Jutra« pod šifro »Gospodinja 855«. 22689

Trgovski potniki

zmožno kuha in vsesga gospodinjstva. Iščemo izkušeno in posrednik srednjih let. Zentev in izkušeno. Ponudbe na oglaš. oddelček »Jutra« pod šifro »Gospodinja 855«. 22689

Službo potnika

za delo prevzeman. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22694

Potniku

oddam pletenine proti dobri proviziji za Slovenijo. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« v Celju. 22682

Stalnega potnika

manufakturne stroke izde veliko podjetje za okraj Jesenice, Kranjska gora, Bled, Boh. Bistrica in Radovljica. Cenjene ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« na Jesenicah pod šifro »Potnik manufakture«. 22683

Zasluzek

Izurjena šivilja gre šivilja na dom. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22619

Zgovornega

z močjo gošpoda za poset privatnih strank izde koncem velikih tovarn. Ponudbe pod šifro »Mesena plača« na oglaš. oddelku »Jutra«. 21446

Sivanje

finih moških eraje in otroških obleke za trgovine sprejemnik na dom. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Izvežban«. 22641

Kroj. pomočnike

popolnoma izvežbane — za takojšnje nastop sprejemnik v. R. Sternecki ul. Celju. 22692

Prodajalca (ko)

dobro izvežbane moč sprejemnik. Ponudbe na naslov: I. Razbošek, trgovina z mesninam, Smarčeva ul. Ljublj. 22688

G. Th. Rotman:

Potovanja in čudovite nrigode Tomija Popkina

87.

Z našimi potniki se je voz ropotaje po. nikal dalje. Oba mehkanca pa sta nekam sumljivo spiskovala sem in tja. Divje, majhe jima spiskavo oti. Kdo bi vedel, kaj neklepata! — Preden pa se je moglo kaj zlega zgoditi, so naši potniki dospeli do stružnikove hiše.

Kapital

Katero podjetje zamore donosni garantirano najboljšo dohodke pri višitvi kapitala 50.000 Din. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Inteligentni marljiv trgovec«. 22633

Posestva

Posestvo prod. Skaza Jotef, Laznica št. 38, Limbuš pri Mariboru. 22676

Enonadstropno hišo

še novo, z lepimi dvorišči, več skladišč in arto garaz, v centru mesta prodam. Zelo pripravno za kako podjetje. Informacije daje Terenzija Golob v Kranju. 22686

Novozidano vilo

s 3 orali posestva, pri Rogški Slatini prod. Ivan Rojs, Ormož. 22691

Nasvete za nove gradbe

načrta, proračuna in nadzoreva izviruje po zmereni cenil gradbenih in arhitektonskih inženjerskih pisarni Tehnični biro »Tehna« v Ljubljani, Mestni trg 25/I. 159

Mlin in elektrarna

175 kw, s. l. vodna moč 175 kw, turbinsko napravo na turbinsko napravo, ali zamenjava za težje tovarna žebelj v Tacnu nad Ljubljano. 22616

Avto

odprt, pet sedežev, pod najugodnejšimi pogoji prodam. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Najbolje ohranjene«. 22617

Kupim motor

s priklopi ali brez. Sem poročena drž. uradnik II. kat. in bi odplačeval v mesečnih obrokih po 300 Din, ali pa skupaj po preteku 12 mesecev. Ponudbe na naslov: Cir. Vehovec, Zuckemböck. 22636

Prodajam

Puško trocevko sistem Merkel kal. 16X8, skor popolnoma novo, prodam. Strelnja izborna. Na ogled pri puškarnju Siferju Gosposvetska c. št. 12. 22663

Vrtno stole

zaključeno prodaja gospodarska pisarna Tribuš na Glincak. 21745

Puhasto perje

kg po 38 Din razpoložljivo po povzetoj najmanj 5 kg. Potem čisto belo gojeje kg po 130 Din in ščet. puh po 250 Din. Le. Brozovič, Zagreb. Hica 82. Kemiska čistilnica perja 242

Stelaze

za manufakturne naprave. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Trgovska premeta«. 22698

Otroški voziček

košaro in veliko kopalno banjo prodam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22612

Dve izložbi

s šipami prodam. — Na ogled v Šp. Siska, Celovška cesta 42. 22649

7 kompletnih oken

velikih in vrata prod. Marinsk, Prečna ulica št. 6. 22677

Opremo za trgovino

novc, belo emajlirano prodam na Rimeki cest. 16. 22642

Kuhinjska kredenca

napravo v Maurerjevi ul. št. 24 — Ljubljana VII. 22645

Fotoaparati

»Ernemann«, dvojni objektiv, 9 x 12, s 7 kasetama prodam za 450 Din — ter Hobert 6 mm za 160 Din. Naslov pri podružnici »Jutra« v Jesenicah pod šifro »Stružnik«. 22689

Kupim

Ojeandre in druge dekorativne rastline kupim. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Ojeandre«. 22658

Službe išča

Asistentinija z večletno lekarniško prakso, želi prim. mesto e 1. avgusta. Veščja je slov. in nemškega jezika v govoru in pesavi. Cenjene dopise na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Asistentinija«. 22633

Kuharica

starejša oseba, vestna za hišo, zmožna vseh hišnih del, išče službo za ves dan ali samo dopoldne. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22686

Plačilni natak

starejši išče službo. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« v Mariboru pod »Plačilni natak«. 22673

Trgovski pomočnik

iščo službo. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Začetnik«. 22669

Motorna vozila

Tovarni Ford avto, 500 kg nosilnosti, v najugodnejšem stanju prod. ali zamenjava za težje tovarna žebelj v Tacnu nad Ljubljano. 22616

Avto

odprt, pet sedežev, pod najugodnejšimi pogoji prodam. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Najbolje ohranjene«. 22617

Kupim motor

s priklopi ali brez. Sem poročena drž. uradnik II. kat. in bi odplačeval v mesečnih obrokih po 300 Din, ali pa skupaj po preteku 12 mesecev. Ponudbe na naslov: Cir. Vehovec, Zuckemböck. 22636

Prodajam

Puško trocevko sistem Merkel kal. 16X8, skor popolnoma novo, prodam. Strelnja izborna. Na ogled pri puškarnju Siferju Gosposvetska c. št. 12. 22663

Vrtno stole

zaključeno prodaja gospodarska pisarna Tribuš na Glincak. 21745

Puhasto perje

kg po 38 Din razpoložljivo po povzetoj najmanj 5 kg. Potem čisto belo gojeje kg po 130 Din in ščet. puh po 250 Din. Le. Brozovič, Zagreb. Hica 82. Kemiska čistilnica perja 242

Stelaze

za manufakturne naprave. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Trgovska premeta«. 22698

Otroški voziček

košaro in veliko kopalno banjo prodam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22612

Dve izložbi

s šipami prodam. — Na ogled v Šp. Siska, Celovška cesta 42. 22649

7 kompletnih oken

velikih in vrata prod. Marinsk, Prečna ulica št. 6. 22677

Opremo za trgovino

novc, belo emajlirano prodam na Rimeki cest. 16. 22642

Kuhinjska kredenca

napravo v Maurerjevi ul. št. 24 — Ljubljana VII. 22645

Fotoaparati

»Ernemann«, dvojni objektiv, 9 x 12, s 7 kasetama prodam za 450 Din — ter Hobert 6 mm za 160 Din. Naslov pri podružnici »Jutra« v Jesenicah pod šifro »Stružnik«. 22689

Kupim

Ojeandre in druge dekorativne rastline kupim. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Ojeandre«. 22658

Trgovina

z močnim blagom, dobro vpojnaja, na prometenem kraju počasi napredaj. — Nizka najemnina, Pojasnitskaje Lednik, Stenčič pri Mariboru, Cankarjeva ul. 3. 22672

Pekarno

dobro iščo, na Stajerskem iščem v najem e 1. septembrom. Dam tudi nekaj odkupnina. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22662

Gostilno

zelo dobro iščo, e 3 sobami in postranskimi prostori, stanovanjem, krogličnim, velikim zelenjadnicam in senčnim vrtom, v trgu e sedežna erca, pa najpomembnejši točki oddam radi družinskih razmer s inventarjem v najem. Prevzeti je tudi nekaj zaloge pišaj. Reflektira se le na reene ponudnike e posebno pravilno. — Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Izredna prilika«. 22687

Pekarski najemnik

odda pekarno v najem po stari pogodbi za dobo 4 let na dobri točki in z dobrimi mesečnimi odjemalci. Potreben kapital za prevzem 30.000 Din. Prevzame se lahko takoj. Pekarna je v prav dobrem stanju. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«. 22690

Parno pekarno

dobro iščo, z vsem inventarjem oddam v najem. — Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22676

Les

Tešan les popolnoma suh, za takojšnjo uporabo pri stavbah ima stalno v zalogi Ilirija dr. z o. z. Ljubljana, Du. najeka e. 46. telefon 2820 22197

Desk

emrekovih, borovih, mesečnih ter za ladjiski pod, kupim več vagonov za mizarstvo. Ponudbe na podružnici »Jutra« v Mariboru pod šifro »Les«. 22678

Dijalška stanovanja

Dva dijaka dijalka ali srednješolske sprejema učiteljska rodbina v veliko, lepo, zračno sobo s veo oekro. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Strogo nadzorovane«. 22639

Stanovanja

dvo. ali trosobno iščem za takoj ali kasneje. Ponudbe pod šifro »Samski dome« na oglašni oddelku »Jutra«. 22611

Stanovanje

obtočje iz 2 sob, sobice in kopalnice, išče višji družavni uradnik. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Ostijaja«. 22610

Stanovanje

2 sob in kuhinje, z elektriko, iščem za takoj ali 1. julijem. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Najno«. 22680

Stanovanje

2 sob in kuhinje iščem v bližini Tivolja. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22611

Stanovanje

1-2 sob, kuhinje in priči. Iščo mirna stanovanja za 1. junij ali avgust. — Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »J. Julij«. 22633

Opremljeno stanovanje

2 sob in kuhinje iščem za 3 odrasle osebe. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Opremljeno stanovanje«. 22649

Sobe

Soba nasproti oekroju z vso oekro. oddam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22647

Opremljeno sobo

s posebnim vvhodom, v erodini mesta takoj oddam. — Naslov pove oglaš. oddelček »Jutra«. 22644

Opremljeno sobo

blizu kolodvora in Tabora (Maistrova nica 14) oddam. 22605

Opremljeno sobo

lepo, takoj oddam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22697

Opremljeno sobo

v bližini župnega kolodvora išče gospod e 15. t. m. — Ponudbe s navedbo cene na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Kolodvor«. 22636

Opremljeno sobo

z posebnim vvhodom oddam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22650

Opremljeno sobo

s posebnim vvhodom oddam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22631

Solčno sobico

vee novo, v centru oddam samo solidni gospodini — tudi e souporabo kopalnice e 15. junijem. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«. 22625

Letoviščarji!

2 opremljeni sobi v mestu na Gorenjskem oddam. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«. 22601

Gospodičino

sprejemnik kot zastovalko, event. z dobro hrano. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«. 22609

Lepo solčno sobo

blizu Tabora oddam. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«. 22607

Opremljeno sobo

event. e souporabo kuhinje iščem. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Zračnaja«. 22638

Sobo

v sredini mesta oddam takoj stalnemu gospodu. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«. 22606

Prazno sobo

oddam takoj v Društveni ulici št. 27, Novi Vodmat. 22600

1-2 opremljeni sobi

solidni in parketirani, z elektriko, v uporabo ku binje oddam. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra«. 22603

Sobo s 2 posteljama

traveplavne pošte oddam gospodim ali gospodinjcam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22614

Večjo prazno sobo

z elektr. mesaviteljno in posebnim vvhodom iščem. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Pensionist 60«. 22615

Sobo

lepo opremljeno e posebnim vvhodom oddam. Naslov pove oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Mirju št. 11. 22605

Opremljeno sobo

s posebnim vvhodom in elektriko rasevjetljivo oddam solidnemu gospodu. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22618

2 lepo opremljeni solčni sobi

s posebnim vvhodom in ev. porabo klavirja ter kopalnice, v sredini mesta oddam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22633

Lepo prazno sobo

v erodini mesta oddam e 15. junijem. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22638

Separirano sobo

v centru mesta oddam e boljšemu gospodu. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 22650

Sobo s štedilnikom

ali sobo e kuhinjo iščem v bližini Mirja. Pisemne ponudbe na naslov: Frankl, Zeljarska 9. 22633

Lepo sobo

e skladiščem ali kletjo, v centru mesta iščem za takoj. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra«